

WYROK SĄDU (siódma izba)

z dnia 17 lutego 2011 r. *

W sprawie T-55/08

Union des Associations Européennes de Football (UEFA), z siedzibą w Nyonie (Szwajcaria), reprezentowana przez A. Bella, K. Learoyd, solicitors, D. Andersona, QC, oraz B. Keane'a, solicitor,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Europejskiej, reprezentowanej przez F. Benyona oraz E. Montaguti, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez J. Flynna, QC, oraz M. Lester, barrister,

strona pozwana,

popieranej przez:

Królestwo Belgii, reprezentowane przez C. Pochet, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez J. Stuycka, avocat,

* Język postępowania: angielski.

oraz przez

Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, reprezentowane początkowo przez S. Behzadi-Spencer oraz V. Jackson, a następnie przez S. Behzadi-Spencer oraz L. Seeborutha, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez T. de la Marego oraz B. Kennelly'ego, barristers,

interwencji,

mającej za przedmiot wniosek o stwierdzenie częściowej nieważności decyzji Komisji 2007/730/WE z dnia 16 października 2007 r. w sprawie zgodności z prawem wspólnotowym środków przyjętych przez Zjednoczone Królestwo na mocy art. 3a ust. 1 dyrektywy Rady 89/552/EWG w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich, dotyczących wykonywania telewizyjnej działalności transmisyjnej (Dz.U. L 295, s. 12),

SĄD (siódma izba),

w składzie: N.J. Forwood (sprawozdawca), prezes, L. Truchot i J. Schwarcz, sędziowie,
sekretarz: K. Pocheć, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 24 lutego 2010 r.,

wydaje następujący

Wyrok

Ramy prawne

- 1 Artykuł 49 akapit pierwszy WE stanowi:

„W ramach poniższych postanowień ograniczenia w swobodnym świadczeniu usług wewnątrz Wspólnoty są zakazane w odniesieniu do obywateli państw członkowskich mających swe przedsiębiorstwo w państwie Wspólnoty innym niż państwo odbiorcy świadczenia”.

- 2 Zgodnie z art. 86 ust. 1 WE „państwa członkowskie, w odniesieniu do przedsiębiorstw publicznych i przedsiębiorstw, którym przyznają prawa specjalne lub wyłączne, nie wprowadzają ani nie utrzymują żadnego środka sprzecznego z normami niniejszego traktatu, w szczególności z normami przewidzianymi w artykułach 12 [WE] oraz 81–89 [WE]”.
- 3 Artykuł 3a dyrektywy Rady 89/552/EWG z dnia 3 października 1989 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich, dotyczących wykonywania telewizyjnej działalności

transmisyjnej (Dz.U. L 298, s. 23), w brzmieniu ustalonym na mocy dyrektywy 97/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 czerwca 1997 r. zmieniającej dyrektywę [89/552] (Dz.U. L 202, s. 60), stanowi:

„1. Każde państwo członkowskie może, zgodnie z prawem wspólnotowym, podjąć środki zapewniające, aby nadawcy telewizyjni podlegający jego kompetencji nie transmitowali na prawach wyłączności wydarzeń, uznawanych przez te państwa członkowskie za mające doniosłe znaczenie dla społeczeństwa, w sposób pozbawiający poważną część widowni w tym państwie członkowskim możliwości oglądania tych wydarzeń w bezpośrednim przekazie lub w retransmisji w ogólnie dostępnej telewizji. Z tego względu zainteresowane państwo członkowskie sporządza wykaz określonych wydarzeń, krajowych lub nie, które uznaje za mające doniosłe znaczenie dla społeczeństwa. Sporządza ten wykaz w jawny [zrozumiały] i przejrzysty sposób, w stosownym i właściwym czasie. Równocześnie zainteresowane państwo członkowskie określa również, czy wydarzenia te powinny być dostępne w całości czy częściowo, w bezpośrednim przekazie lub, tam gdzie to konieczne lub stosowne z obiektywnych względów interesu publicznego, w całości lub częściowo retransmitowane.

2. Państwa członkowskie zawiadamiają bezzwłocznie Komisję o każdym środku podjętym lub który ma być podjęty na mocy ust. 1. W terminie trzech miesięcy od zawiadomienia Komisja sprawdza, czy środki te są zgodne z prawem wspólnotowym i powiadamia inne państwa członkowskie. Komisja zasięga opinii komitetu ustanowionego na mocy art. 23a i niezwłocznie publikuje w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* podjęte środki oraz, co najmniej raz w roku, skonsolidowany [ujednolicony] wykaz środków podjętych przez państwa członkowskie.

3. Państwa członkowskie zapewniają, poprzez odpowiednie środki w ramach swoich ustawodawstw, aby nadawcy telewizyjni podlegający ich jurysdykcji nie wykorzystywali praw wyłączności, nabytych przez nich po dacie opublikowania niniejszej dyrektywy, w sposób pozbawiający znaczną część widowni innego państwa członkowskiego możliwości oglądania wydarzeń, które to inne państwo członkowskie uznało zgodnie z poprzednimi ustępami, w całości lub częściowo w bezpośrednim przekazie lub, tam gdzie to konieczne lub stosowne z obiektywnych względów interesu publicznego, całościowej lub częściowej retransmisji, w telewizji ogólnie dostępnej, jak określiło to inne państwo członkowskie zgodnie z ust. 1”.

4 Motywy 18–22 dyrektywy 97/36 mają brzmienie następujące:

- „(18) Istotne jest, aby państwa członkowskie miały możliwość podjęcia środków mających na celu ochronę prawa do informacji i zapewnienie szerokiego dostępu widzom do telewizyjnej relacji wydarzeń krajowych lub zagranicznych, o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa, takich jak igrzyska olimpijskie, puchar [mistrzostwa] świata i mistrzostwa Europy w piłce nożnej; w tym celu państwa członkowskie zachowują prawo do podejmowania środków zgodnych z prawem wspólnotowym, mających na celu regulację wykonywania wyłącznych praw do transmisji takich wydarzeń przez znajdujących się w ich kompetencjach nadawców telewizyjnych.
- (19) Niezbędne jest dokonanie uzgodnień we wspólnotowych ramach, w celu uniknięcia potencjalnej niepewności prawnej i zakłóce[ń] rynkowy[ch] oraz pogodzenia swobodnego obrotu usługami telewizyjnymi z koniecznością uniemożliwienia obchodzenia krajowych przepisów chroniących uzasadniony interes ogólny.
- (20) Właściwe jest w szczególności ustanowienie w niniejszej dyrektywie przepisów dotyczących wykonywania przez nadawców telewizyjnych wyłącznych praw, które mogą nabyć, do transmisji wydarzeń uznanych za mające doniosłe znaczenie dla społeczeństwa w państwie członkowskim innym niż to, które posiada kompetencje w odniesieniu do nadawców telewizyjnych [...].
- (21) Wydarzenia o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa powinny, do celów niniejszej dyrektywy, spełniać określone kryteria, to znaczy, że powinny to być nadzwyczajne wydarzenia budzące zainteresowanie ogółu widzów w Unii Europejskiej lub w danym państwie członkowskim, czy też w znacznej części danego państwa członkowskiego, i zorganizowane z wyprzedzeniem przez organizatora, który jest zgodnie z prawem upoważniony do sprzedaży praw dotyczących tego wydarzenia.

- (22) Do celów niniejszej dyrektywy »telewizja ogólnie dostępna« oznacza transmisję na każdym kanale, publicznym lub komercyjnym, programów dostępnych dla widowni bez opłat, innych niż wynikające ze sposobów finansowania transmisji, które są szeroko rozpowszechnione w każdym państwie członkowskim (jak opłata licencyjna i/lub [lub] abonament podstawowy w sieci kablowej)».

Okoliczności powstania sporu i zaskarżona decyzja

- 5 Skarżąca – Union des Associations Européennes de Football (Zrzeszenie Europejskich Związków Piłki Nożnej, zwane dalej „UEFA”) jest podmiotem zarządzającym piłką nożną w Europie. Jej głównym zadaniem jest czuwanie nad rozwojem europejskiej piłki nożnej, a także organizowanie określonej liczby międzynarodowych turniejów piłkarskich, włączając w to turniej finałowy mistrzostw Europy w piłce nożnej (zwany dalej „mistrzostwami Europy”), w którym co cztery lata 16 reprezentacji gra łącznie 31 meczów. Zyski czerpane ze sprzedaży praw handlowych związanych z tym turniejem mają pozwalać UEFA propagować rozwój piłki nożnej w Europie. W tym kontekście UEFA twierdzi, że 64% zysków ze sprzedaży praw handlowych związanych z mistrzostwami Europy pochodzi ze zbycia praw do telewizyjnej transmisji meczów.
- 6 Decyzją z dnia 25 czerwca 1998 r. minister właściwy ds. kultury, środków przekazu i sportu w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (zwany dalej „ministrem”) ustanowił na mocy części IV Broadcasting Act 1996 (ustawy z 1996 r. o radiofonii i telewizji) wykaz wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa i wpisał do tego wykazu mistrzostwa Europy.
- 7 Sporządzenie omawianego wykazu było poprzedzone konsultacjami z udziałem 42 różnych podmiotów, które minister rozpoczął w lipcu 1997 r.; dotyczyły one kryteriów, wedle których należy oceniać doniosłość poszczególnych wydarzeń dla

społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa. Procedura ta doprowadziła do przyjęcia listy kryteriów zawartych w dokumencie ministerstwa kultury, środków przekazu i sportu z listopada 1997 r., które minister zastosował w celu sporządzenia wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa. Zgodnie z tym dokumentem wydarzenie może być włączone do wykazu w szczególności w sytuacji, gdy wywołuje szczególny oddźwięk na poziomie krajowym, i to nie tylko wśród osób, które zazwyczaj śledzą wydarzenia dotyczące danej dyscypliny sportowej. Wedle tego samego dokumentu krajowe lub międzynarodowe wydarzenie sportowe może zostać zaklasyfikowane jako wydarzenie tego rodzaju, jeżeli jest szczególnie istotne lub uczestniczy w nim reprezentacja lub zawodnicy pochodzący ze Zjednoczonego Królestwa. Wśród wydarzeń, które spełniają te kryteria, więcej szans na włączenie do wykazu mają te, które przyciągają licznych widzów lub które tradycyjnie były transmitowane na żywo przez bezpłatne stacje telewizyjne. Ponadto w ramach dokonywania oceny minister brał także pod uwagę inne czynniki dotyczące konsekwencji dla danej dyscypliny sportu, na przykład celowość transmisji na żywo wydarzenia w całości, wpływ na zyski w ramach danej dyscypliny sportu, konsekwencje dla rynku nadawców telewizyjnych oraz okoliczności zapewniające dostęp do wydarzenia za pośrednictwem retransmisji telewizyjnej lub radiowej.

- 8 Następnie, zgodnie z § 97 Broadcasting Act 1996, minister wszczął procedurę konsultacyjną dotyczącą poszczególnych wydarzeń włączonych do wykazu. W ramach tych konsultacji minister zasięgnął opinii licznych zainteresowanych organów i podmiotów, jak również właścicieli praw do transmisji telewizyjnej, takich jak UEFA. Ponadto minister powołał do życia komitet konsultacyjny pod nazwą „Advisory Group on listed events” (zespół doradczy ds. wydarzeń włączonych do wykazu), który przedstawił opinię w sprawie wydarzeń, jakie powinny zostać włączone do wykazu; w odniesieniu do mistrzostw Europy zespół zaproponował wpisanie finałów, półfinałów oraz meczów z udziałem jednej z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa.

- 9 Na mocy § 98 Broadcasting Act 1996 w brzmieniu ustalonym na mocy Television Broadcasting Regulations 2000 (rozporządzenia z 2000 r. o nadawaniu telewizyjnym) nadawcy telewizyjni zostali podzieleni na dwie kategorie. Pierwsza kategoria

obejmuje nadawców świadczących usługę bezpłatną, którą może odbierać co najmniej 95% ludności Zjednoczonego Królestwa. Druga kategoria obejmuje natomiast nadawców niespełniających tych kryteriów.

- 10 Ponadto na mocy § 101 Broadcasting Act 1996 w brzmieniu ustalonym na mocy Television Broadcasting Regulations 2000, nadawca telewizyjny należący do jednej z tych kategorii może transmitować na żywo w całości lub części wydarzenia włączone do wykazu jedynie wówczas, gdy nadawca należący do drugiej kategorii nabył prawo do nadawania całości lub tej samej części tego samego wydarzenia na żywo na tym samym, lub zasadniczo tym samym, obszarze kraju. W razie niespełnienia tej przesłanki nadawca zamierzający nadawać na żywo całość lub część danego wydarzenia musi uzyskać wcześniejszą zgodę Office of Communications (urzędu ds. telekomunikacji).

- 11 Zgodnie z § 3 Code on sports and other listed and designated events (kodeksu dotyczącego zawodów sportowych i innych wydarzeń włączonych do wykazu, zwanego dalej „kodeksem”), według stanu obowiązywania na rok 2000, wydarzenia włączone do wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa podzielone są na dwie grupy. „Grupa A” obejmuje wydarzenia, które mogą być transmitowane na żywo na zasadzie wyłączności jedynie po spełnieniu określonych wymogów. „Grupa B” obejmuje wydarzenia, które mogą być transmitowane na żywo na zasadzie wyłączności jedynie po wydaniu przepisów mających na celu zapewnienie ich późniejszej retransmisji.

- 12 Zgodnie z § 13 kodeksu zezwolenie Office of Communications może zostać wydane w odniesieniu do wydarzeń należących do „grupy A” wykazu, do których należą mistrzostwa Europy, w sytuacji gdy prawa do transmisji tych wydarzeń zostały zaoferowane w sposób publiczny, na uczciwych i rozsądnych zasadach, wszystkim nadawcom telewizyjnym, a żaden nadawca należący do drugiej kategorii nie wyraził zainteresowania ich nabyciem.

- 13 Pismem z dnia 25 września 1998 r. Zjednoczone Królestwo przekazało Komisji Wspólnot Europejskich na podstawie art. 3a ust. 2 dyrektywy 89/552 wykaz sporządzony przez ministra. W następstwie wymiany korespondencji pomiędzy Zjednoczonym Królestwem a Komisją oraz nowym powiadomieniem o przyjętych przepisach, jakie nastąpiło w dniu 5 maja 2000 r., dyrektor generalny Dyrekcji Generalnej ds. Edukacji i Kultury Komisji poinformował Zjednoczone Królestwo pismem z dnia 28 lipca 2000 r., iż Komisja nie podnosi zastrzeżeń w odniesieniu do przepisów wydanych przez to państwo członkowskie, które zostaną w związku z tym wkrótce opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.
- 14 Wyrokiem z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie T-33/01 Infront WM przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-5897, Sąd stwierdził nieważność decyzji zawartej w piśmie z dnia 28 lipca 2000 r., uzasadniając to faktem, że stanowiła ona decyzję w rozumieniu art. 249 WE, którą powinno było podjąć kolegium członków Komisji (ww. wyrok w sprawie Infront WM przeciwko Komisji, pkt 178).
- 15 W następstwie ww. w pkt 14 wyroku w sprawie Infront WM przeciwko Komisji ta ostatnia wydała decyzję 2007/730/WE z dnia 16 października 2007 r. w sprawie zgodności z prawem wspólnotowym środków przyjętych przez Zjednoczone Królestwo na mocy art. 3a ust. 1 dyrektywy [89/552] (Dz.U. L 295, s. 12, zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”).
- 16 Osnowa zaskarżonej decyzji ma brzmienie następujące:

„Artykuł 1

Środki przyjęte zgodnie z art. 3a ust. 1 dyrektywy [89/552], o których Zjednoczone Królestwo powiadomiło Komisję w dniu 5 maja 2000 r., opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* C 328 z dnia 18 listopada 2000 r., są zgodne z prawem wspólnotowym.

Artykuł 2

Środki określone w załączniku do niniejszej decyzji zostaną opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zgodnie z art. 3a ust. 2 dyrektywy [89/552].”

17 Zaskarżona decyzja została umotywowana w szczególności w następujący sposób:

- „(4) Lista wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa, włączona do środków przyjętych przez Zjednoczone Królestwo, została sporządzona w sposób jasny i przejrzysty, a w państwie tym przeprowadzono szeroko zakrojone konsultacje.
- (5) Komisja została przekonana, że wydarzenia wymienione w środkach przyjętych przez Zjednoczone Królestwo spełniają przynajmniej dwa z następujących kryteriów uznawanych za rzetelne wskaźniki znaczenia wydarzenia dla społeczeństwa: i) szczególny powszechny oddźwięk w państwie członkowskim, a nie tylko znaczenie dla tych, którzy zazwyczaj śledzą dany sport lub aktywność; ii) ogólnie uznawane, szczególne znaczenie kulturowe dla społeczeństwa państwa członkowskiego, w szczególności jako czynnik wzmacniający tożsamość kulturową; iii) uczestnictwo drużyny narodowej [reprezentacji] w danym wydarzeniu w kontekście zawodów lub turnieju o znaczeniu międzynarodowym oraz iv) fakt, że wydarzenie było tradycyjnie transmitowane w ogólnodostępnym programie telewizyjnym i zyskiwało dużą widownię telewizyjną.
- (6) Znaczna liczba wydarzeń wymienionych w ramach środków przyjętych przez Zjednoczone Królestwo, w tym letnie i zimowe igrzyska olimpijskie, finały pucharu [mistrzostw] świata w piłce nożnej oraz finały mistrzostw Europy w piłce nożnej, należy do kategorii wydarzeń tradycyjnie uznawanych za wydarzenia mające doniosłe znaczenie dla społeczeństwa, wymienionych wprost

w motywie 18 dyrektywy [97/36]. Wydarzenia te mają w całości szczególnie powszechny oddźwięk w Zjednoczonym Królestwie, ponieważ są szczególnie popularne wśród szerokiej publiczności (bez względu na narodowość uczestników), a nie tylko wśród tych osób, które zazwyczaj śledzą wydarzenia sportowe.

[...]

- (18) Wymienione wydarzenia, w tym także te, które powinny być brane pod uwagę w całości [traktowane jako całość], a nie jako seria wydarzeń indywidualnych, były tradycyjnie transmitowane w ogólnodostępnej telewizji i przyciągały szeroką widownię telewizyjną [...].
- (19) Środki przyjęte przez Zjednoczone Królestwo wydają się być proporcjonalne w stopniu uzasadniającym odstępstwo od fundamentalnej, zapisanej w traktacie WE zasady swobody świadczenia usług, z uwagi na ważny interes publiczny, jakim jest zapewnienie szerokiego publicznego dostępu do transmisji wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa.
- (20) Środki przyjęte przez Zjednoczone Królestwo są zgodne z zasadami [traktatu] WE dotyczącymi konkurencji w tym sensie, że definicja nadawców wyłączonych do transmisji wymienionych wydarzeń [włączonych do wykazu] jest oparta na obiektywnych kryteriach, które pozwalają na rzeczywistą i potencjalną konkurencję w zakresie zdobycia praw do transmisji tych wydarzeń. Ponadto liczba wymienionych wydarzeń nie jest nieproporcjonalna w stopniu, który mógłby [co mogłoby] zakłócić konkurencję na rynku odbiorców końcowych telewizji ogólnodostępnej i telewizji płatnej.

- (21) Proporcjonalność środków przyjętych przez Zjednoczone Królestwo dodatkowo wzmacnia fakt, że dla szeregu wymienionych wydarzeń wymagana jest jedynie przepisowa wtórna transmisja [odpowiednia retransmisja].

[...]

- (24) Z wyroku [w sprawie Infront WM przeciwko Komisji] wynika, że deklaracja stwierdzająca, iż środki przyjęte zgodnie z art. 3a ust. 1 dyrektywy [89/552] są zgodne z prawem wspólnotowym, stanowi decyzję, która musi w związku z tym zostać przyjęta przez Komisję. W związku z powyższym konieczne jest stwierdzenie na mocy niniejszej decyzji, że środki, o których powiadomiło Zjednoczone Królestwo, są zgodne z prawem wspólnotowym. Środki określone w załączniku do niniejszej decyzji powinny zostać opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zgodnie z art. 3a ust. 2 dyrektywy [89/552].”

Przebieg postępowania i żądania stron

- 18 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 5 lutego 2008 r. UEFA wniosła niniejszą skargę.
- 19 UEFA zwróciła się także do Sądu o wezwanie Komisji, w ramach środków organizacji postępowania, do przedstawienia szeregu dokumentów, które – jej zdaniem – będą pomocne w prawidłowym przebiegu postępowania pisemnego, w udzieleniu odpowiedzi na sporne pytania oraz w wykonaniu przez Sąd kontroli sądowej, o którą się do niego zwrócono.

- 20 Pismami złożonymi w sekretariacie Sądu odpowiednio w dniach 11 i 16 czerwca 2008 r. Zjednoczone Królestwo oraz Królestwo Belgii zgłosiły interwencję w niniejszym postępowaniu po stronie Komisji.
- 21 Postanowieniem z dnia 29 września 2008 r. prezes siódmej izby Sądu dopuścił te interwencje. Interwenienci przedstawili swe uwagi, a UEFA zgłosiła swe uwagi w ich przedmiocie z zachowaniem przepisanych terminów.
- 22 W oparciu o sprawozdanie sędziego sprawozdawcy Sąd postanowił otworzyć procedurę ustną i w ramach środków organizacji postępowania zadać jedno pytanie pisemne UEFA oraz dwa pytania Komisji. Strony udzieliły odpowiedzi na pytania Sądu w wyznaczonych terminach.
- 23 UEFA zwraca się do Sądu o:
- stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim uznaje ona krajowy wykaz Zjednoczonego Królestwa obejmujący całe mistrzostwa Europy za zgodny z prawem wspólnotowym;
 - obciążenie Komisji kosztami postępowania.
- 24 Komisja zwraca się do Sądu o:
- oddalenie skargi;

— obciążenie UEFA kosztami postępowania.

25 Królestwo Belgii i Zjednoczone Królestwo zwracają się do Sądu o oddalenie skargi.

Co do prawa

W przedmiocie dopuszczalności

Argumenty stron

26 Królestwo Belgii twierdzi, że skarga jest niedopuszczalna, gdyż sporna decyzja nie dotyczy UEFA indywidualnie ani bezpośrednio, zaś Sąd nie jest właściwy do oceny legalności przepisów krajowych. Ponadto UEFA nie zaskarżyła przepisów wydanych przez Zjednoczone Królestwo przed sądami krajowymi, wobec czego jej skarga przed Sądem została złożona po terminie, zaś ewentualne stwierdzenie nieważności spornej decyzji nie wpłynie na ważność krajowego aktu prawnego.

27 UEFA twierdzi, że zaskarżona decyzja dotyczy jej bezpośrednio i indywidualnie.

Ocena Sądu

- 28 Zarzuty niedopuszczalności podniesione przez Królestwo Belgii dotyczą bezwzględnych przeszkód procesowych, zważywszy, że w ich ramach państwo to podważa zarówno zdolność procesową UEFA, jak również zachowanie terminu do wniesienia skargi oraz właściwość Sądu. Sąd winien więc zbadać z urzędu te przeszkody procesowe, nawet jeśli Królestwo Belgii, jako interwenient, nie jest uprawnione do ich podniesienia na mocy art. 40 akapit czwarty statutu Trybunału Sprawiedliwości oraz art. 116 § 3 regulaminu postępowania przed Sądem, a Komisja nie podważyła dopuszczalności skargi (zob. podobnie i analogicznie wyrok Trybunału z dnia 24 marca 1993 r. w sprawie C-313/90 CIRFS i in. przeciwko Komisji, Rec. s. I-1125, pkt 21–23).
- 29 Gdy chodzi o bezpośredni wpływ na UEFA, należy przypomnieć, że wymóg, by określona decyzja bezpośrednio dotyczyła osoby fizycznej lub prawnej – taki, jak przewidziany w art. 230 akapit czwarty WE – oznacza, że zaskarżony akt wspólnotowy musi wywierać bezpośredni wpływ na położenie prawne podmiotu prywatnego, nie pozostawiając żadnego zakresu uznania swoim adresatom, na których ciąży obowiązek jego wykonania, które ma mieć charakter czysto automatyczny i następować wyłącznie w oparciu o przepisy wspólnotowe, bez stosowania żadnych przepisów pośrednich (zob. wyrok Trybunału z dnia 13 marca 2008 r. w sprawie C-125/06 P Komisja przeciwko Infront WM, Zb.Orz. s. I-1451, pkt 47 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 30 W tym względzie zgodnie z § 101 Broadcasting Act 1996 (zob. pkt 10 powyżej) żaden nadawca telewizyjny należący do jednej z kategorii opisanych w pkt 9 powyżej nie może transmitować na żywo i na zasadzie wyłączności wydarzenia włączonego do wykazu sporządzonego przez Zjednoczone Królestwo. Jedynie w wypadku, gdy żaden nadawca należący do drugiej z kategorii nie wyraził zainteresowania nabyciem praw do transmisji tego wydarzenia oraz przy spełnieniu przesłanek określonych w pkt 12 powyżej, Office of Communications może udzielić zezwolenia nadawcy, który nabył omawiane prawa do transmisji na żywo i na zasadzie wyłączności.

- 31 Z przepisów tych wynika, że przeniesienie wyłącznych praw do transmisji mistrzostw Europy, których UEFA jest organizatorem w rozumieniu motywu 21 dyrektywy 97/36, na nadawców telewizyjnych podlegających jurysdykcji Zjednoczonego Królestwa w taki sposób, że pozbawia innych nadawców podległych jurysdykcji tegoż państwa członkowskiego, którzy wyrazili zainteresowanie ich nabyciem, możliwości transmisji całości lub części tego wydarzenia w tymże kraju, nie wywołuje skutków prawnych, jakie zazwyczaj wiążą się z tego rodzaju postanowieniem umownym o wyłączności.
- 32 Choć prawdą jest, że wskazane skutki prawne wynikają z prawa Zjednoczonego Królestwa, a nie ze spornej decyzji, to jednak mechanizm wzajemnego uznawania, wprowadzony na mocy tej decyzji, zgodnie z art. 3a ust. 3 dyrektywy 89/552 nakłada na państwa członkowskie obowiązek udzielania ochrony takim skutkom prawnym. Państwa członkowskie zobowiązane są w szczególności zapewnić poszanowanie przez nadawców podlegających ich jurysdykcji wymogów w zakresie transmisji telewizyjnej w Zjednoczonym Królestwie wydarzeń włączonych do wykazu sporządzonego przez to państwo członkowskie, tak jak określiło je Zjednoczone Królestwo w swych przepisach zatwierdzonych i opublikowanych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Obowiązek rozciągnięcia skutków prawnych wywiera bezpośredni wpływ na położenie prawne nadawców telewizyjnych podlegających jurysdykcji pozostałych państw członkowskich, innych niż Zjednoczone Królestwo, którzy zamierzają nabyć prawa do transmisji w Zjednoczonym Królestwie, które to prawa pierwotnie przysługiwały UEFA (zob. podobnie ww. w pkt 29 wyrok w sprawie Komisja przeciwko Infront WM, pkt 62, 63).
- 33 Wobec tego mechanizm wzajemnego uznawania wprowadzony na mocy zaskarżonej decyzji zobowiązuje państwa członkowskie do uniemożliwienia korzystania z praw, o których była mowa w pkt 31 powyżej, przez nadawców telewizyjnych podlegających ich jurysdykcji, tak iż wywiera to wpływ na prawa, które pierwotnie przysługiwały UEFA z chwilą, gdy są one oferowane publicznie nadawcom niepodlegającym jurysdykcji Zjednoczonego Królestwa, lecz innego państwa członkowskiego.
- 34 Z powyższego wynika, że sporna decyzja wywiera bezpośrednie skutki w odniesieniu do położenia prawnego UEFA w zakresie praw, jakie pierwotnie mu przysługiwały,

i nie pozostawia żadnego zakresu uznania państwom członkowskim w zakresie rezultatu, jaki ma zostać osiągnięty, który jest narzucany w sposób automatyczny i na podstawie wyłącznie prawa wspólnotowego, niezależnie od szczegółowych mechanizmów, jakie zostaną wprowadzone w życie przez władze krajowe w celu osiągnięcia tego rezultatu (zob. podobnie ww. w pkt 31 wyrok w sprawie Komisja przeciwko Infront WM, pkt 60, 61).

- 35 Zaskarżona decyzja dotyczy więc UEFA w sposób bezpośredni.
- 36 Odnosząc się do zagadnienia, czy zaskarżona decyzja dotyczy UEFA w sposób indywidualny, należy przypomnieć, że podmioty inne niż adresaci decyzji mogą twierdzić, iż określona decyzja dotyczy ich indywidualnie jedynie wówczas, gdy ma ona wpływ na ich sytuację ze względu na szczególne dla nich cechy charakterystyczne lub na sytuację faktyczną, która odróżnia je od wszelkich innych osób i w związku z tym indywidualizuje w sposób podobny jak adresata decyzji (zob. ww. w pkt 29 wyrok w sprawie Komisja przeciwko Infront WM, pkt 70 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 37 W niniejszej sprawie jest poza sporem, że niezależnie od charakteru prawnego oraz źródła prawa do transmisji mistrzostw Europy, są one wydarzeniem w rozumieniu motywu 21 dyrektywy 97/36, tak iż są one organizowane z wyprzedzeniem przez organizatora prawnie umocowanego do zbywania tych praw, a organizatorem tym jest właśnie UEFA. Ponieważ okoliczności te występowały także w chwili wydawania zaskarżonej decyzji, należy uznać, że UEFA można było wówczas bez trudu zindywidualizować.
- 38 Wobec tego zaskarżona decyzja dotyczy UEFA w sposób indywidualny.

- 39 Odnosząc się do argumentów Królestwa Belgii opartych na twierdzeniu, że Sąd nie jest właściwy do zbadania legalności przepisów krajowych na mocy art. 230 WE oraz że UEFA nie zaskarżyła przepisów Zjednoczonego Królestwa przed sądami krajowymi, wystarczy podnieść, że przedmiotem skargi UEFA jest w szczególności zgodność z prawem art. 1 zaskarżonej decyzji, stwierdzającego zgodność przepisów Zjednoczonego Królestwa z prawem wspólnotowym.
- 40 Z powyższego wynika, że kontrola, o której dokonanie zwrócono się w niniejszej sprawie do Sądu, dotyczy zgodności powyższego stwierdzenia z prawem, wobec czego niezaskarżenie przepisów Zjednoczonego Królestwa przed sądami krajowymi nie wpływa w żaden sposób na dopuszczalność skargi, złożonej zresztą z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 230 WE (zob. podobnie ww. w pkt 14 wyrok w sprawie Infront WM przeciwko Komisji, pkt 109).
- 41 W świetle powyższych rozważań podniesione przez Królestwo Belgii argumenty na rzecz niedopuszczalności skargi należy oddalić.

Co do istoty

- 42 Na poparcie swej skargi UEFA podniosła osiem zarzutów: pierwszy – oparty na naruszeniu art. 3a ust. 1 dyrektywy 89/552; drugi – oparty na braku uzasadnienia; trzeci – oparty na naruszeniu art. 3a ust. 2 dyrektywy 89/552; czwarty – oparty na naruszeniu postanowień traktatu dotyczących konkurencji; piąty – oparty na naruszeniu postanowień traktatu o swobodzie świadczenia usług; szósty – oparty na naruszeniu przyśługującego UEFA prawa własności; siódmy – oparty na naruszeniu zasady proporcjonalności; ósmy – oparty na naruszeniu zasady równości traktowania.

- 43 Przed zbadaniem zarzutów podniesionych przez UEFA poczynić trzeba kilka uwag natury ogólnej, które należy uwzględnić przy ocenie zasadności tych zarzutów.
- 44 Należy przede wszystkim wskazać, że art. 3a ust. 1 dyrektywy 89/552 konkretyzuje możliwości ograniczania przez państwa członkowskie – z uwagi na nadrzędne względy interesu ogólnego – wynikających z pierwotnego prawa wspólnotowego swobód podstawowych w dziedzinie radiofonii i telewizji.
- 45 Nawet jeśli bowiem przepisy wydane przez państwa członkowskie na podstawie art. 3a ust. 1 dyrektywy 89/552 mają zastosowanie, bez różnicy, w odniesieniu do przedsiębiorstw mających siedzibę na terytorium kraju, jak i do przedsiębiorstw mających siedzibę w innych państwach członkowskich, wystarczy, by przepisy te były korzystne dla niektórych przedsiębiorstw, mających siedzibę na terytorium kraju, aby można je było uznać za przejaw ograniczenia swobody świadczenia usług w rozumieniu art. 49 WE (zob. podobnie wyroki Trybunału: z dnia 5 czerwca 1997 r. w sprawie C-398/95 SETTG, Rec. s. I-3091, pkt 16; z dnia 13 grudnia 2007 r. w sprawie C-250/06 United Pan-Europe Communications Belgium i in., Zb.Orz. s. I-11135, pkt 37, 38).
- 46 Tego rodzaju ograniczenia gwarantowanych traktatowo swobód podstawowych mogą jednakże być uzasadnione, o ile odpowiadają nadrzędnym względom interesu ogólnego, są przy tym odpowiednie do tego, by zapewnić osiągnięcie zamierzonego celu, i nie wykraczają poza to, co jest do jego osiągnięcia niezbędne (zob. podobnie ww. w pkt 45 wyrok w sprawie United Pan-Europe Communications Belgium i in., pkt 39, i przytoczone tam orzecznictwo).
- 47 Należy w tej kwestii przypomnieć, że wolność wyrażania opinii, przewidziana w art. 10 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r. znajduje się wśród praw podstawowych gwarantowanych na mocy wspólnotowego porządku prawnego i stanowi nadrzędny wzgląd

interesu ogólnego, który może uzasadniać tego rodzaju ograniczenia (zob. podobnie ww. w pkt 45 wyrok w sprawie *United Pan-Europe Communications Belgium i in.*, pkt 41 i przytoczone tam orzecznictwo). Ponadto zgodnie z art. 10 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności wolność wyrażania opinii obejmuje także wolność otrzymywania informacji.

48 W niniejszej sprawie, jak zostało to wskazane w motywie 19 zaskarżonej decyzji, przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo stanowią ograniczenia swobody świadczenia usług. Niemniej jednak, jak wynika to z motywu 18 dyrektywy 97/36, przepisy, o których mowa w art. 3a dyrektywy 89/552, mają na celu ochronę prawa do informacji oraz zapewnienie szerokiego dostępu publiczności do telewizyjnych transmisji wydarzeń krajowych i międzynarodowych o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa. Zgodnie z motywem 21 dyrektywy 97/36 wydarzenie ma doniosłe znaczenie, gdy ma ono nadzwyczajny charakter, budzi zainteresowanie szerokiej publiczności w Unii Europejskiej lub w danym państwie członkowskim, bądź też w znacznej części danego państwa członkowskiego, i jest organizowane z wyprzedzeniem przez organizatora, który jest zgodnie z prawem upoważniony do sprzedaży praw dotyczących tego wydarzenia.

49 Z powyższego wynika, że ponieważ przepisy, o których mowa w art. 3a ust. 1 dyrektywy 89/552, dotyczą wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa, są one uzasadnione nadrzędnymi względami interesu ogólnego.

50 Następnie, jak zostało to wskazane w pkt 46 powyżej, sporne przepisy powinny ponadto być odpowiednie do zapewnienia realizacji celu, któremu służą, i nie wykroczyć poza to, co konieczne dla jego osiągnięcia.

51 Wreszcie, gdy chodzi o znaczenie motywu 18 dyrektywy 97/36, należy wskazać, po pierwsze, że zgodnie z tym, na co wskazała Komisja, art. 3a dyrektywy 89/552, do

którego motyw ten odsyła, nie dokonuje harmonizacji w zakresie określonych wydarzeń, które mogą zostać uznane przez państwa członkowskie za mające doniosłe znaczenie dla społeczeństwa. Wbrew bowiem wersji tego artykułu znajdującej się w decyzji Parlamentu Europejskiego dotyczącej wspólnego stanowiska zajętego przez Radę w celu uchwalenia dyrektywy 97/36 (Dz.U. 1996 C 362, s. 56), w której wyraźnie odwołano się do letnich i zimowych igrzysk olimpijskich, mistrzostw świata w piłce nożnej oraz mistrzostw Europy w piłce nożnej, przepis ten nie odwołuje się do żadnych konkretnych wydarzeń, które mogłyby zostać włączone do wykazów krajowych.

- 52 Z powyższego wynika, że motywu 18 dyrektywy 97/36 nie należy rozumieć w ten sposób, iż włączenie mistrzostw Europy do krajowego wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa jest automatycznie zgodne z prawem wspólnotowym. A fortiori nie można tego motywu rozumieć w ten sposób, że mistrzostwa Europy mogą zostać w każdym wypadku ważnie włączone w całości do takiego wykazu, niezależnie od tego, jakie zainteresowanie budzą one w danym państwie członkowskim.
- 53 Z drugiej strony, w świetle ustaleń poczynionych w pkt 44–49 powyżej, z motywu tego wynika, że ilekroć państwo członkowskie włącza mecze mistrzostw Europy do sporządzanego przez siebie wykazu, nie jest ono zobowiązane, przy zawiadomieniu Komisji, wskazywać żadnych szczególnych przyczyn, dla których uznaje, że wydarzenie to ma szczególne znaczenie dla społeczeństwa.
- 54 Właśnie w świetle powyższych rozważań należy zbadać zasadność zarzutów podniesionych przez UEFA.
- 55 Wreszcie, ponieważ UEFA podnosi w ramach drugiego zarzutu brak uzasadnienia w zakresie oceny przez Komisję zrozumiałości i przejrzystości postępowania

wdrożonego przez Zjednoczone Królestwo, Sąd zbada ten zarzut przed zbadaniem zarzutu pierwszego, w którym podważona została zasadność dokonanej oceny. Ponadto Sąd zbada piąty zarzut przed czwartym.

W przedmiocie zarzutu drugiego opartego na braku uzasadnienia

— Argumenty stron

- ⁵⁶ UEFA twierdzi, że zaskarżona decyzja jest niewystarczająco uzasadniona oraz, z tego względu, utrudnia Sądowi wykonywanie swej kontroli. Wprowadziwszy ograniczenia swobody świadczenia usług, swobodnej konkurencji oraz prawa własności, zaskarżona decyzja powinna być uzasadniona w sposób szczegółowy. Tymczasem zaskarżona decyzja nie zawiera wystarczającego uzasadnienia w zakresie zrozumiałości oraz przejrzystości postępowania prowadzonego w Zjednoczonym Królestwie, swobody świadczenia usług oraz prawa ochrony konkurencji.
- ⁵⁷ Z brzmienia zaskarżonej decyzji wynika bowiem, że w celu jej wydania Komisja nie wzięła pod uwagę żadnych zmian, jakie nastąpiły po 2000 r., tak iż nie dysponowała niezbędnymi danymi do wydania w 2007 r. prawidłowo uzasadnionej decyzji. Tymczasem dane dotyczące oglądalności mistrzostw Europy z 2000 r. oraz z 2004 r. wykazują, że mecze, w których nie bierze udziału żadna z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa, przyciągnęły w tym kraju uwagę jedynie jednej trzeciej widzów meczów z udziałem jednej z reprezentacji z tego państwa. Nie zbierając informacji dotyczących wszelkich zmian okoliczności, jakie miały miejsce po wydaniu ww. w pkt 14 wyroku w sprawie Infront WM przeciwko Komisji, który wymaga wydania decyzji w przedmiocie wykazu sporządzonego przez Zjednoczone Królestwo, Komisja naruszyła także zasadę dobrej administracji. Ponadto ten ostatni wyrok nie stwierdził

ważności oceny zawartej w piśmie z dnia 28 lipca 2000 r. (zob. pkt 13, 14 powyżej), gdy chodzi o zgodność wykazu sporządzonego przez Zjednoczone Królestwo z prawem wspólnotowym.

- 58 Tymczasem Komisja po prostu przekształciła pismo z dnia 28 lipca 2000 r. w decyzję, nie przeprowadzając głębszej analizy niż pobieżna analiza, którą przeprowadziła, jak wynika to z jej własnego wystąpienia przed Sądem, w toku ww. w pkt 14 sprawy Infront WM przeciwko Komisji. To uchybienie obowiązkowi przeprowadzenia pogłębianego dochodzenia spowodowało niechybnie naruszenie obowiązku uzasadnienia, jak również wywołało oczywiste błędy w ocenie, jeśli chodzi o swobodę świadczenia usług oraz prawo ochrony konkurencji.
- 59 W tym względzie UEFA twierdzi, że ograniczenie swobody świadczenia usług jest uzasadnione prostym przywołaniem dostępu telewizyjnego do wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa, co jest jedynie odesłaniem do art. 3a dyrektywy 89/552 bez omówienia elementów stanu faktycznego i prawnego uzasadniających wyjątek od zasadniczego postanowienia traktatu. Ponadto, gdy chodzi o prawo ochrony konkurencji, zaskarżona decyzja nie zawiera nawet propozycji definicji rynków właściwych.
- 60 Wreszcie UEFA twierdzi, że Komisja powinna była uzasadnić w sposób szczególny swoją decyzję, by przyjąć odmienne podejście od tego, które wybrała w odniesieniu do tych państw członkowskich, które do swych wykazów włączyły jedynie niektóre mecze mistrzostw Europy.
- 61 Komisja, wspierana przez interwenientów, kwestionuje zasadność tego zarzutu.

— Ocena Sądu

- 62 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem uzasadnienie, jakiego wymaga art. 253 WE, powinno być dostosowane do charakteru rozpatrywanego aktu i przedstawiać w sposób jasny i jednoznaczny rozumowanie instytucji, która wydała akt, pozwalając zainteresowanym poznać podstawy podjętej decyzji, a właściwemu sądowi dokonać jej kontroli. Wymóg uzasadnienia należy oceniać w odniesieniu do konkretnej sytuacji, w szczególności do treści aktu, charakteru przywołanych argumentów, a także interesu, jaki w uzyskaniu informacji mogą mieć adresaci aktu lub inne osoby, których dotyczy on bezpośrednio i indywidualnie. Nie ma wymogu, by uzasadnienie wyszczególniało wszystkie istotne elementy faktyczne i prawne, ponieważ ocena, czy uzasadnienie aktu spełnia wymogi art. 253 WE, winna opierać się nie tylko na jego brzmieniu, ale także uwzględniać okoliczności jego wydania, jak również całość przepisów prawa regulującego daną dziedzinę (wyrok z dnia 30 marca 2000 r. w sprawie C-265/97 P VBA przeciwko Florimex i in., Rec. s. I-2061, pkt 93).
- 63 Ponadto należy przypomnieć, że obowiązek uzasadnienia stanowi istotny wymóg formalny, jaki należy odróżnić od kwestii zasadności uzasadnienia, która odnosi się do materialnej legalności spornego aktu (wyrok Sądu z dnia 12 grudnia 2007 r. w sprawie T-112/05 Akzo Nobel i in. przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-5049, pkt 94).
- 64 Jeśli chodzi o zagadnienie, czy postępowanie wdrożone w Zjednoczonym Królestwie czyniło zadość wymogom zrozumiałości i przejrzystości, Komisja wskazała, w motywie 4 zaskarżonej decyzji, że wykaz wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa został ustanowiony w sposób zrozumiały i przejrzysty oraz że przeprowadzono w tym państwie członkowskim szeroko zakrojone konsultacje (zob. pkt 17 powyżej).

- 65 W tym względzie należy wskazać, po pierwsze, że UEFA sama uczestniczyła w spornym postępowaniu jako organizator mistrzostw Europy, przedkładając pismem z dnia 23 grudnia 1997 r. skierowanym do ministra swe uwagi w przedmiocie możliwego włączenia tego turnieju do wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa.
- 66 Po drugie, przepis Broadcasting Act 1996 dotyczący wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa znajduje się w załączniku do zaskarżonej decyzji. Paragraf 97 tego aktu prawnego stanowi, że sporny wykaz został ustanowiony przez ministra po przeprowadzeniu konsultacji, w szczególności z udziałem podmiotów, od których mogą zostać nabyte prawa do transmisji telewizyjnej wszystkich wydarzeń wzbudzających zainteresowanie na poziomie krajowym, w odniesieniu do których minister proponuje włączenie bądź niewłączenie do wykazu.
- 67 Po trzecie, z motywu 5 w związku z motywami 6 i 18 zaskarżonej decyzji wynika, że włączenie mistrzostw Europy do wykazu sporządzonego przez Zjednoczone Królestwo zostało zaaprobowane przez Komisję, gdyż turniej ten znajduje szczególny odźwięk w tym państwie członkowskim nie tylko wśród osób zazwyczaj śledzących wydarzenia sportowe w telewizji, a także, że był on zawsze transmitowany przez bezpłatne stacje telewizyjne i był śledzony przez licznych widzów. Tymczasem omawiane kryteria należą do kryteriów, które minister ustanowił przed rozpoczęciem postępowania konsultacyjnego w przedmiocie poszczególnych wydarzeń, które mają zostać włączone do wykazu sporządzonego przez Zjednoczone Królestwo (zob. pkt 7, 8 powyżej).
- 68 Wynika stąd, że zaskarżona decyzja zawiera niezbędne informacje pozwalające UEFA zrozumieć powód, dla którego Komisja doszła do wniosku, że postępowanie prowadzone przez ministra było zrozumiałe oraz przejrzyste, mając wzgląd na kryteria zastosowane dla celów wyboru wydarzeń, jakie mają być włączone do wykazu, konsultacje dotyczące tego wyboru oraz definicję właściwego dla tych celów organu, zaś Sądowi wykonywać swą kontrolę w zakresie zasadności tego wniosku.

- 69 Ponieważ UEFA podnosiła również, ogólnie rzecz biorąc, braki w uzasadnieniu w zakresie swobody świadczenia usług oraz prawa ochrony konkurencji, należy przypomnieć, że, w motywach 19 oraz 20 zaskarżonej decyzji, Komisja podniosła powody, dla których uznała, że przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo nie są sprzeczne z przepisami prawa wspólnotowego dotyczącymi tych obszarów (zob. pkt 17 powyżej).
- 70 W tym względzie Komisja podniosła, że przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo wydają się proporcjonalne oraz że uzasadniają one wyjątek od swobody świadczenia usług z uwagi na nadrzędny wzgląd interesu ogólnego, taki jak dostęp telewizyjny szerokiej publiczności do wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa. Z motywu 19 zaskarżonej decyzji wynika, że Komisja wskazała przyczyny, dla których jest zdania, iż postanowienia traktatu dotyczące swobody świadczenia usług nie stanowią przeszkody dla włączenia mistrzostw Europy do wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa w sposób, który pozwala UEFA zrozumieć je oraz podważać ich zasadność, zaś Sądowi – sprawować swą kontrolę. Biorąc bowiem pod uwagę, że motywy 5, 6 oraz 18 zaskarżonej decyzji wskazują powody, dla których Komisja uznała, iż mistrzostwa Europy stanowią wydarzenie mające doniosłe znaczenie dla społeczeństwa, UEFA, pierwotny podmiot praw do transmisji mistrzostw Europy, ma możliwość dokonania oceny, czy istnieją dane pozwalające podważyć zasadność tej oceny lub wykazać ewentualny nieproporcjonalny charakter lub inną sprzeczność z prawem wspólnotowym włączenia ogółu meczów tego turnieju do wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa.
- 71 Gdy chodzi o prawo ochrony konkurencji, Komisja podniosła, w motywie 20 zaskarżonej decyzji, że kryteria wdrożone w celu kategoryzacji nadawców telewizyjnych są obiektywne oraz że przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo pozwalają na potencjalnie skuteczną konkurencję przy nabywaniu praw do transmisji omawianych wydarzeń. Ponadto Komisja wyraziła pogląd, że liczba włączonych do wykazu wydarzeń nie jest nieproporcjonalna, a ich włączenie nie prowadzi do zakłóceń konkurencji na rynkach telewizji bezpłatnej i płatnej, znajdujących się niżej w łańcuchu gospodarczym.

- 72 Należy wskazać, że w tym motywie Komisja wskazała przyczyny, dla których jest zdania, iż przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo nie uchybiają art. 86 WE. Ponadto z tegoż motywu wynika, że Komisja wyraziła swoje stanowisko w odniesieniu do rynku nabywania praw do transmisji omawianych wydarzeń, jak również w odniesieniu do znajdujących się poniżej w łańcuchu gospodarczym rynków telewizji płatnej i bezpłatnej. Należy także dodać, że zaskarżona decyzja nie miała na celu zbadania zgodności z prawem postępowania przedsiębiorstw w świetle art. 81 WE i 82 WE oraz, w odpowiednim wypadku, podjęcia środków na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 traktatu (Dz.U. 2003, L 1, s. 1), ale miała ona na celu ocenę zgodności przepisów wydanych przez państwo z art. 86 WE. W tym kontekście Komisja spełnia ciężący na niej z mocy art. 253 WE obowiązek uzasadnienia, gdy w sposób jednoznaczny wskazuje przyczyny, dla których jest zdania, że przepisy krajowe nie prowadzą do ograniczeń konkurencji niezgodnych z odpowiednimi postanowieniami traktatu, jeśli chodzi o przedsiębiorstwa, którym są przyznawane prawa szczególne lub wyłączne.
- 73 Jako że powody te określono w motywie 20 zaskarżonej decyzji, UEFA jest w stanie pojąć rozumowanie Komisji oraz zaskarżyć jego zasadność przed Sądem, a ten ostatni może sprawować w tym względzie swą kontrolę.
- 74 Jeśli chodzi o argumenty UEFA, wedle których Komisja nie uzasadniła zaskarżonej decyzji w wystarczającym stopniu pod względem stanu prawnego w ten sposób, że nie wzięła pod uwagę zmian, jakie nastąpiły po roku 2000 w celu zbadania dokładności oceny ministra, który postanowił o włączeniu mistrzostw Europy do wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa, należy wskazać, że argumenty te nie dotyczą uzasadnienia zaskarżonej decyzji, ale zasadności jej motywów. Z tych względów bowiem, że Komisja wskazała w motywach 5, 6 oraz 18 zaskarżonej decyzji przyczyny, dla których jest zdania, że mistrzostwa Europy mogły zostać w sposób ważny włączone do spornego wykazu, fakt niewzięcia pod uwagę danych mogących unieważnić ocenę instytucji w tej kwestii, przyjmując nawet, że zostałyby one wykazane, wpływałby na zgodność z prawem zaskarżonej decyzji co do istoty. Argumenty te zostaną więc zbadane w ramach trzeciego zarzutu.

- 75 Gdy chodzi o argument, według którego Komisja powinna była uzasadnić w sposób szczególny swój wybór w zakresie przyjęcia podejścia innego niż przyjęła w odniesieniu do państw członkowskich, które wpisały do swoich właściwych wykazów tylko niektóre mecze mistrzostw Europy, należy stwierdzić, że Komisja nie miała w niniejszej sprawie takiego obowiązku.
- 76 W tym względzie, ponieważ art. 3a dyrektywy 89/552 nie dokonuje harmonizacji na poziomie poszczególnych wydarzeń, które mogą zostać uznane przez państwa członkowskie za mające doniosłe znaczenie dla społeczeństwa (zob. pkt 51, 52 powyżej), różne podejścia w zakresie włączania meczów mistrzostw Europy do wykazu krajowego mogą być równie zgodne z omawianym przepisem.
- 77 W tych okolicznościach, jeżeli włączenie mistrzostw Europy w całości do wykazu krajowego jest zgodne z prawem wspólnotowym, nic nie stoi na przeszkodzie, by włączenie jedynie niektórych meczów tego turnieju także było z nim zgodne. Z tych względów okoliczność, że Komisja stwierdziła w swych decyzjach, iż różne podejścia są równie zgodne z prawem wspólnotowym, nie stanowi sama przez się żadnej sprzeczności oraz nie wymaga żadnego szczególnego uzasadnienia, wbrew twierdzeniom UEFA.
- 78 Wynika stąd, że zarzut drugi należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu pierwszego, opartego na naruszeniu art. 3a ust. 1 dyrektywy 89/552

— Argumenty stron

- 79 UEFA przypomina, że art. 3a ust. 1 dyrektywy 89/552 nakłada na państwa członkowskie obowiązek ustanowienia wykazu wydarzeń mających doniosłe znaczenie dla społeczeństwa w ramach zrozumiałego i przejrzystego postępowania, w stosownym

i właściwym czasie. W tym względzie zaskarżona decyzja ogranicza się do wskazania w motywie 4, że wymóg ten jest spełniony oraz że w Zjednoczonym Królestwie zostały przeprowadzone szerokie konsultacje.

- 80 Tymczasem konsultacje te nie zostały ukończone z tych względów, że minister nie uwzględnił w sposób prawidłowy uwag wystosowanych w ramach konsultacji przez UEFA. Ponadto minister zignorował opinię Advisory Group on listed events (zob. pkt 8 powyżej), która zalecała włączenie meczów bez udziału żadnej z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa do „grupy B” wykazu, jak również opinii Office of Fair Trading (urzędu ochrony konkurencji i konsumenta Zjednoczonego Królestwa), który proponował, by włączenie meczów do wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa odbywało się wyłącznie, gdy wymaga tego „nieodparty interes społeczny”. Niemniej jednak minister nie wskazał przyczyn, dla których nie zastosował się do tych opinii, ani nie wyjaśnił, dlaczego każdy z meczów mistrzostw Europy należy uznać za mający doniosłe znaczenie dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa.
- 81 Ponadto nie odbyły się żadne konsultacje w zakresie kryteriów podziału nadawców telewizyjnych na kategorie ustanowione na mocy § 98 Broadcasting Act 1996 (zob. pkt 9 powyżej), które wzmacniają ograniczenia swobodnej konkurencji wynikające z przepisów wydanych przez Zjednoczone Królestwo oraz czynią praktycznie niemożliwym nabywanie przez nadawców telewizyjnych niemających siedziby w tym państwie członkowskim praw wyłącznych do transmisji telewizyjnych wydarzeń włączonych do wykazu. Podział nadawców telewizyjnych na kategorie powoduje ponadto rozszerzenie skutków wynikających z włączenia danego wydarzenia do wykazu.
- 82 UEFA twierdzi, że Zjednoczone Królestwo nie modyfikowało wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa po 1998 r., podczas gdy rynek w późniejszym okresie uległ głębokim przeobrażeniom. Konsultacje przeprowadzone w 1997 r. oraz 1998 r. nie mogą zatem być uznane za właściwe dla celów wydania decyzji Komisji w październiku 2007 r.

- 83 Broadcasting Act 1996 nie spełnia wymogów art. 3a dyrektywy 89/552 z tego względu, że nie zobowiązuje ministra do zbadania, czy retransmisja mogłaby być wystarczająca do ochrony interesu ogólnego polegającego na dostępie telewizyjnym do wydarzenia o doniosłym znaczeniu. Ponadto postępowanie, według którego ustala się, do której grupy wykazu zostanie zakwalifikowane dane wydarzenie, nie jest ani zrozumiałe, ani przejrzyste. W tym kontekście stwierdzenie zawarte w motywie 21 zaskarżonej decyzji, według którego proporcjonalność przepisów Zjednoczonego Królestwa jest potwierdzona przez okoliczność, że pewna liczba wydarzeń włączonych do wykazu wymaga jedynie odpowiedniej retransmisji, nie wyjaśnia, dlaczego włączanie ogółu meczów mistrzostw Europy do „grupy A” wykazu było rozsądne i proporcjonalne.
- 84 UEFA twierdzi, że przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo ograniczają prawa wyłączne nabyte od dnia 1 października 1996 r., podczas gdy mistrzostwa Europy zostały włączone do wykazu tego państwa członkowskiego dopiero 25 czerwca 1998 r. Tymczasem Komisja nie zbadała zgodności z prawem ograniczenia z mocą wsteczną praw dotyczących mistrzostw Europy, nawet jeśli to działanie nie wydaje się zgodne ani z przepisami Zjednoczonego Królestwa, ani z art. 3a ust. 3 dyrektywy 89/552.
- 85 Wreszcie UEFA podkreśla, że jej zarzuty podważają ważność zaskarżonej decyzji, ponieważ Komisja nie doszła do wniosku, iż postępowanie prowadzone na poziomie krajowym nie było ani zrozumiałe, ani przejrzyste, przy czym niezaskarżenie tych przepisów Zjednoczonego Królestwa przed sądami krajowymi nie pozbawia jej możliwości podniesienia tego zarzutu.
- 86 Komisja, wspierana przez interwenientów, kwestionuje zasadność tego zarzutu.

— Ocena Sądu

- ⁸⁷ Tytułem wstępu należy przede wszystkim pamiętać, że art. 3a ust. 1 dyrektywy 89/552 nie określa szczegółowych elementów krajowego postępowania prowadzącego do sporządzenia wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa. Przepis ten pozostawia państwom członkowskim określony zakres uznania przy organizowaniu omawianego postępowania zarówno w zakresie jego etapów, ewentualnego zasięgania opinii podmiotów zainteresowanych, jak również określania właściwości organów administracji, przy czym postępowanie to musi być – jako całość – zrozumiałe i przejrzyste.
- ⁸⁸ Ograniczenia w wykonywaniu swobód podstawowych gwarantowanych przez traktat, wynikające z przepisów krajowych uzasadnionych przez nadrzędne względy interesu ogólnego także muszą być odpowiednie do osiągnięcia zamierzonego celu i nie mogą wykraczać poza to, co niezbędne do jego osiągnięcia (zob. pkt 46 powyżej).
- ⁸⁹ Wobec tego, nawet jeśli przepisy krajowe, jak te, o których mowa w art. 3a ust. 1 dyrektywy 89/552, mają na celu ochronę prawa do swobody wyrażania opinii (zob. pkt 47–49 powyżej), wymagania wynikające ze środków służących wdrożeniu takiej polityki nie mogą w żadnym razie być nieproporcjonalne do tego celu, a sposób ich stosowania nie może wiązać się z dyskryminacją obywateli innych państw członkowskich (zob. podobnie wyroki Trybunału: z dnia 28 listopada 1989 r. w sprawie C-379/87 Groener, Rec. s. 3967, pkt 19; z dnia 12 czerwca 2003 r. w sprawie C-112/00 Schmidberger, Rec. s. I-5659, pkt 82).
- ⁹⁰ W tym właśnie kontekście ustanowione przez państwa członkowskie postępowanie służące sporządzeniu wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa musi być zrozumiałe i przejrzyste, to znaczy musi być oparte na obiektywnych kryteriach, które są znane z góry osobom zainteresowanym, tak by uniknąć sytuacji, w której państwa członkowskie będą korzystać z przysługującego im uznania przy

włączaniu określonych wydarzeń do wykazów w sposób arbitralny (zob. podobnie ww. w pkt 45 wyrok w sprawie *United Pan-Europe Communications Belgium i in.*, pkt 46). Choć prawdą jest, że zgodnie z art. 3a dyrektywy 89/552, aby dane wydarzenie zostało włączone do wykazu, musi mieć doniosłe znaczenie dla społeczeństwa, pozostaje faktem, że uprzednie określenie szczegółowych kryteriów służących do oceny tej doniosłości stanowi istotny czynnik zapewniający, że decyzje krajowe będą podejmowane w sposób przejrzysty i w granicach przysługującego władzom krajowym uznania (zob. pkt 119 powyżej).

- 91 Wymóg zrozumiałości i przejrzystości postępowania zakłada również, że przepisy z nim związane wskazują organ właściwy do sporządzenia wykazu wydarzeń, jak również zasady, na których osoby zainteresowane mogą zgłaszać swe uwagi.
- 92 Natomiast samo istnienie danych mogących unieważnić ocenę organu krajowego w zakresie doniosłości określonego wydarzenia dla społeczeństwa nie dotyczy ani zrozumiałości, ani przejrzystości prowadzonego postępowania, ale zasadności takiej oceny. Tak samo jest w wypadku, gdy dane te obejmują opinie lub uwagi wyrażone przez organy konsultacyjne, służby podległe właściwemu organowi lub podmioty zainteresowane, które brały udział w postępowaniu.
- 93 Wobec tego argumenty UEFA oparte na nieuwzględnieniu zaleceń *Advisory Group on listed events*, *Office of Fair Trading* oraz jego własnych uwag nie mogą podważać oceny Komisji w zakresie zrozumiałości i przejrzystości postępowania prowadzonego przez ministra w celu sporządzenia wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa (zob. pkt 6–8 powyżej).

- 94 Ponadto nie jest celem ani skutkiem wymogu zrozumiałości i przejrzystości, ustanowionego na mocy art. 3a dyrektywy 89/552, zmuszanie właściwego organu krajowego do wskazywania przyczyn, dla których nie zastosował się on do opinii lub uwagi, które zostały mu przedłożone w toku postępowania konsultacyjnego. Argumenty UEFA oparte na tym, że ani minister, ani Komisja nie wskazali przyczyn, dla których nie zastosowano się do opinii Advisory Group on listed events, nie mogą więc prowadzić do wykazania, że zaskarżona decyzja jest dotknięta błędem w zakresie uznania, iż postępowanie wdrożone w Zjednoczonym Królestwie było zrozumiałe oraz przejrzyste.
- 95 Ta ocena dotyczy a fortiori mistrzostw Europy, które były wzmiankowane w motywie 18 dyrektywy 97/36 oraz mogą rozsądnie być uznawane raczej za jednolite wydarzenie niż kompilację pojedynczych wydarzeń podzielonych na mecze „galowe”, mecze „niegalowe” oraz mecze z udziałem reprezentacji z danego państwa (zob. pkt 103 poniżej).
- 96 W tych okolicznościach, jeżeli podmiot zainteresowany twierdzi, że opinia lub uwagi przedstawione w toku postępowania konsultacyjnego zawierają treści podważające końcową ocenę właściwego organu w zakresie doniosłości danego wydarzenia dla społeczeństwa, ma on możliwość, po pierwsze, podważyć tę ocenę przed sądami krajowymi oraz, po drugie, podważyć przed Sądem zasadność ewentualnej decyzji Komisji aprobowanej tę ocenę, jak zresztą UEFA czyni w ramach trzeciego zarzutu.
- 97 Ponadto nieprzeprowadzenie konsultacji w zakresie kryteriów podziału nadawców telewizyjnych, nawet gdyby zostało wykazane, nie podważa oceny Komisji w przedmiocie zrozumiałości i przejrzystości postępowania prowadzonego przez ministra w celu sporządzenia wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa. Obowiązek zrozumiałości i przejrzystości dotyczy bowiem, według art. 3a ust. 1 dyrektywy 89/552, postępowania prowadzącego do sporządzenia spornego wykazu, a nie postępowania, według którego ustanawia się całokształt ram prawnych mających na celu ochronę prawa do informacji. Tymczasem

zgodność tych ram prawnych z prawem wspólnotowym jest oceniana przez Komisję w ramach art. 3a ust. 2.

- ⁹⁸ Zagadnienie, czy Komisja mogła ważnie oprzeć się na danych zebranych w wyniku konsultacji przeprowadzonych przed 1998 r. w celu wydania zaskarżonej decyzji w 2007 r. tym bardziej nie dotyczy zrozumiałości ani przejrzystości postępowania wdrożonego na poziomie krajowym, ale zasadności oceny Komisji dotyczącej włączenia mistrzostw Europy do wykazu sporządzonego przez Zjednoczone Królestwo, przy czym zagadnienie to zostanie zbadane w ramach analizy trzeciego zarzutu.
- ⁹⁹ Podobnie nie można uznać za trafne argumentów UEFA opartych na tym, że Broadcasting Act 1996 nie zobowiązuje ministra do zbadania najpierw, czy interes ogólny może być również w adekwatny sposób zrealizowany poprzez retransmisję wydarzeń mających doniosłe znaczenie dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa przez bezpłatne stacje telewizyjne. W tym względzie należy stwierdzić, że ten argument opiera się na błędnej wykładni art. 3a ust. 1 zdanie ostatnie dyrektywy 89/552. Ta część omawianego przepisu nie zobowiązuje bowiem państw członkowskich do badania, czy cel w postaci telewizyjnego dostępu znaczącej części publiczności do wydarzenia o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa może być w adekwatny sposób zrealizowany, w wypadku gdy wydarzenie jest transmitowane na żywo przez płatną stację telewizyjną oraz retransmitowane przez bezpłatną stację telewizyjną. Sformułowanie to daje państwom członkowskim możliwość przewidzenia, że wydarzenie o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa powinno stanowić przedmiot transmisji telewizyjnej, z której to możliwości Zjednoczone Królestwo nie skorzystało. Sporne przepisy krajowe nie wprowadziły bowiem obowiązku transmisji przez nadawców telewizyjnych, jak zresztą wskazuje art. 9 kodeksu.
- ¹⁰⁰ Na zasadzie korelacji art. 3a ust. 1 dyrektywy 89/552 nie wymaga, by państwa członkowskie przewidywały odrębne procedury dla ustanawiania każdej z kategorii, na jakie mogą one uznać za właściwe dzielić wydarzenia o doniosłym znaczeniu dla ich społeczeństwa. Przepis ten wymaga bowiem, by wydarzenia włączone do wykazu

miały rzeczywiście doniosłe znaczenie dla społeczeństwa, bez ingerowania jednak w ocenę państwa członkowskiego, gdy chodzi o celowość podziału wydarzeń na szereg kategorii. A zatem istnienie jednej tylko procedury dla sporządzenia spornego wykazu jako całości nie unieważnia oceny Komisji w przedmiocie zrozumiałości oraz przejrzystości postępowania wdrożonego w Zjednoczonym Królestwie w tym celu. Zarzut UEFA nie może więc zostać uwzględniony.

- 101 Komisja nie była w konsekwencji zobowiązana wskazać w zaskarżonej decyzji szczególnych przyczyn, dla których właściwe było włączenie ogółu meczów mistrzostw Europy do „grupy A” wykazu sporządzonego przez Zjednoczone Królestwo, zaś argument UEFA w tym przedmiocie należy także oddalić.
- 102 Jeśli chodzi o argument oparty na tym, że minister nie wskazał przyczyn, dla których każdy mecz mistrzostw Europy należy uznać za mający doniosłe znaczenie dla społeczeństwa, należy, po pierwsze, przypomnieć, że mistrzostwa Europy są wspomniane w motywie 18 dyrektywy 97/36 jako przykład wydarzenia o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa. Po drugie, w ramach swego trzeciego zarzutu UEFA twierdzi, że jedynie tzw. mecze „galowe”, na przykład mecz otwarcia oraz mecz finałowy, jak również mecze z udziałem jednej z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa, mają naprawdę doniosłe znaczenie dla społeczeństwa tego państwa członkowskiego.
- 103 Tymczasem po trzecie, jeśli prawdą jest, że motyw 18 dyrektywy 97/36 nie zajmuje stanowiska w kwestii włączenia ogółu lub części meczów mistrzostw Europy do wykazu krajowego wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa (zob. pkt 52 powyżej), żaden istotny argument nie pozwala przyjąć, by co do zasady jedynie mecze „galowe” oraz mecze z udziałem jednej z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa mogły być w ten sposób kwalifikowane, mając na względzie społeczeństwo tego państwa członkowskiego, oraz z tego względu zostać włączone do wykazu. Mistrzostwa Europy są bowiem turniejem, który można rozsądnie traktować raczej jako jedno wydarzenie niż jako zbiór wydarzeń indywidualnych, podzielonych na mecze „galowe”

mecze „niegalowe” oraz na mecze z udziałem odnośnej reprezentacji. W tym względzie jest faktem notoryjnym, że w ramach mistrzostw Europy wyniki meczów „niegalowych” determinują losy reprezentacji, wobec czego ich udział w meczach „galowych” lub meczach z udziałem odnośnej reprezentacji może zależeć właśnie od wyników meczów „niegalowych”. Wobec tego mecze „niegalowe” określają przeciwników odnośnej reprezentacji w następnych etapach turnieju. Ponadto wyniki meczów „niegalowych” mogą decydować o udziale lub braku udziału danej reprezentacji w kolejnym etapie turnieju.

- 104 Mając wzgląd na ten specyficzny kontekst, który pozwala uznać mistrzostwa Europy za jedno wydarzenie, minister nie miał obowiązku uzasadnić w bardziej szczegółowy sposób swojej oceny odnośnie do każdego meczu tego turnieju, tj. również w odniesieniu do meczów „niegalowych”, w szczególności w sytuacji, gdy dane statystyczne odnoszące się do tej kwestii nie wykazują, by mecze „niegalowe” przyciągały systematycznie nieznaczną ilość widzów przed ekrany (zob. pkt 126–135 poniżej).
- 105 Ponadto argument oparty na rzekomej mocy wstecznej przepisów wydanych przez Zjednoczone Królestwo nie dotyczy zrozumiałości ani przejrzystości postępowania służącego sporządzeniu wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa tego państwa członkowskiego. Ponieważ UEFA podnosi za pomocą tego argumentu naruszenie art. 3a ust. 3 dyrektywy 89/552, wystarczy stwierdzić, że ten przepis określa, w ramach mechanizmu wzajemnego uznawania, obowiązki innych państw członkowskich niż państwo, które sporządziło wykaz wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa. A zatem odwołanie do praw nabytych po ogłoszeniu dyrektywy 97/36 dotyczy przepisów, jakie powinny wydać pozostałe państwa członkowskie w celu spełnienia swych obowiązków w zakresie wzajemnego uznawania; nie dotyczy to jednak działania państwa członkowskiego, które sporządziło sporny wykaz, to jest, w niniejszej sprawie, Zjednoczonego Królestwa.
- 106 Argumenty UEFA nie dowodzą więc, by Komisja popełniła błąd, przyjmując, że postępowanie opisane w pkt 7 oraz 8 powyżej było zrozumiałe oraz przejrzyste.

107 Wynika stąd, że zarzut pierwszy należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu trzeciego, opartego na naruszeniu art. 3a ust. 2 dyrektywy 89/552

— Argumenty stron

- 108 UEFA twierdzi, że żadne z kryteriów, które wskazała Komisja w motywie 5 zaskarżonej decyzji (zob. pkt 17 powyżej) nie jest spełnione w odniesieniu do ogółu meczów mistrzostw Europy.
- 109 Jeśli chodzi o pierwsze kryterium, UEFA twierdzi, że ocena Komisji wyrażona w motywie 6 zaskarżonej decyzji, według której mistrzostwa Europy znajdują w całości szczególny oddźwięk w Zjednoczonym Królestwie, ponieważ są one szczególnie popularne wśród szerokiej publiczności, a nie tylko wśród widzów, którzy zazwyczaj śledzą wydarzenia sportowe w telewizji, dotknięta jest oczywistym błędem oceny. Zdaniem UEFA błąd ten wpływa na kwalifikację mistrzostw Europy w całości jako wydarzenia o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa, albowiem, wbrew twierdzeniom Komisji, mistrzostwa Europy nie spełniają pierwszego kryterium, o którym mowa w motywie 5 zaskarżonej decyzji.
- 110 Z dwóch badań dotyczących Zjednoczonego Królestwa, jakie zamówiła UEFA w wyspecjalizowanym ośrodku badawczym, miałyby wynikać, że wśród osób, które „zazwyczaj nie interesują się” lub „w ogóle nie interesują się” piłką nożną, jedynie mały odsetek jest zainteresowany meczami mistrzostw Europy bez udziału żadnej

z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa. I tak 20% tych, którzy „zazwyczaj nie interesują się” piłką nożną wykazuje pewne zainteresowanie takimi meczami, zaś 1% bardzo się nimi interesuje, a 45% interesuje się meczami mistrzostw Europy z udziałem jednej z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa. Ponadto wśród tych, którzy okazjonalnie śledzą transmisje telewizyjne meczów piłki nożnej, jedynie 33% interesuje mecz bez udziału żadnej z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa, zaś 56% wykazuje zainteresowanie w wypadku przeciwnym, podczas gdy wśród tych, którzy nigdy nie oglądają meczów piłki nożnej w telewizji, jedynie 4% byłoby zainteresowanych meczem bez udziału żadnej z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa.

- 111 Rezultaty te miałyby znajdować potwierdzenie w danych w zakresie oglądalności dotyczących Zjednoczonego Królestwa, wedle których mecze mistrzostw Europy z 2004 r. bez udziału żadnej z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa przyciągnęły jedynie średnio 32% osób oglądających telewizję w chwili, gdy dany mecz był transmitowany, zaś średnio 67% widzów obejrzało mecze z udziałem jednej z reprezentacji z tego państwa członkowskiego. Dane dotyczące mistrzostw Europy z 2000 r. oraz z 2008 r. dają jakoby analogiczny obraz, podczas gdy jeśli chodzi o mistrzostwa Europy z 1996 r., mecze eliminacyjne bez udziału żadnej z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa przyciągnęły, średnio, połowę widzów, którzy obejrzały mecze eliminacyjne z udziałem jednej z drużyn narodowych tego państwa członkowskiego. Dane te dowodzą, zdaniem UEFA, że mecze mistrzostw Europy bez udziału żadnej z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa nie znajdują szczególnego oddźwięku w społeczeństwie tego państwa członkowskiego, tak iż błędem byłoby twierdzić, że widzowie, którzy zazwyczaj nie śledzą rozgrywek piłkarskich, są zainteresowani tymi meczami oraz że te ostatnie mają doniosłe znaczenie dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa.
- 112 Ponadto UEFA twierdzi, że dwa mecze mistrzostw Europy z 2004 r. oraz dwa mecze mistrzostw Europy z 2008 r. były transmitowane, w następstwie zezwolenia udzielonego przez Office of Communications, przez stacje telewizyjne należące do drugiej z kategorii ustanowionych na mocy przepisów wydanych przez Zjednoczone Królestwo (zob. pkt 9 powyżej) oraz przyciągnęły od 4 tys. do 739 tys. widzów. Tymczasem zdaniem UEFA, jeżeli mecze te miały rzeczywiście doniosłe znaczenie dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa, telewizje BBC oraz ITV nie ubiegałyby się o zezwolenie na ich transmisję w ramach swych drugorzędnych kanałów oraz mecze

te nie spotkałyby się z tak małym zainteresowaniem widzów. UEFA dodaje, że kanały, na których nastąpiła transmisja tych meczów, są dostępne dla istotnej części publiczności Zjednoczonego Królestwa (31,6 mln w 2004 r. oraz 50,4 mln w 2008 r.), wobec czego dane dotyczące omawianej oglądalności nie mogą wynikać z niskiego stopnia dostępności wskazanych kanałów.

- 113 Gdy chodzi o czwarte kryterium, które Komisja miała odnieść w motywie 18 zaskarżonej decyzji do mistrzostw Europy, UEFA twierdzi, że jest ono nieadekwatne dla potrzeb dokonania oceny doniosłości danego wydarzenia dla społeczeństwa. Przed powstaniem telewizji płatnej kryterium to byłoby bowiem spełnione dla wszelkich wydarzeń sportowych transmitowanych w telewizji.
- 114 Ponadto mecze mistrzostw Europy bez udziału żadnej z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa systematycznie przyciągały, w tym państwie członkowskim, istotnie niższą liczbę widzów niż liczba widzów przyciągniętych przez mecze z udziałem takiej drużyny, wobec czego, poza meczami „galowymi”, jedynie mecze z udziałem jednej z takich reprezentacji są naprawdę doniosłe dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa jako całości. Ta okoliczność została wręcz uznana w decyzji Komisji dotyczącej konkurencji w branży audiowizualnej. Istotne jest też, że mecze mistrzostw Europy bez udziału żadnej z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa osiągnęły poziom oglądalności niemieszczący się w pierwszej dziesiątce najpopularniejszych wydarzeń sportowych w 2007 r., ani w pierwszej setce najpopularniejszych programów telewizyjnych w 2006 i 2007 r.
- 115 Dominujące zainteresowanie meczami z udziałem reprezentacji z danego państwa charakteryzuje także zwyczaj widzów z innych państw członkowskich, w tym Niemiec, Hiszpanii, Francji, Włoch oraz Niderlandów, zaś dane dotyczące Zjednoczonego Królestwa pokazują tendencję jeszcze bardziej idącą w tym kierunku i to w odniesieniu także do innych dyscyplin sportu. Tymczasem – z wyjątkiem Królestwa Belgii oraz Zjednoczonego Królestwa – niemal wszystkie inne państwa członkowskie,

które sporządziły wykazy wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla ich społeczeństw, wpisały – jeśli chodzi o mistrzostwa Europy – jedynie mecze „galowe” oraz mecze z udziałem reprezentacji z danego państwa. Niemniej jednak żadna obiektywna różnica nie uzasadnia podejścia przyjętego przez Zjednoczone Królestwo, co Komisja mogła była stwierdzić, gdy badała to zagadnienie.

- ¹¹⁶ W konsekwencji, dochodząc do wniosku, że mistrzostwa Europy stanowią, jako całość, doniosłe wydarzenie dla społeczeństwa w Zjednoczonym Królestwie, Komisja popełniła oczywisty błąd w ocenie. Błąd ten prowadzi do faktycznej dyskryminacji UEFA w zakresie zbywania praw do transmisji telewizyjnej mistrzostw Europy w Zjednoczonym Królestwie. Wobec tego Komisja nie zbadała w prawidłowy sposób zgodności przepisów krajowych z prawem wspólnotowym, przez co uchybiła obowiązki, jaki ciąży na niej na mocy art. 3a ust. 2 dyrektywy 89/552.
- ¹¹⁷ UEFA dodaje, że jeżeli motyw 18 dyrektywy 97/36 należy interpretować w ten sposób, że mistrzostwa Europy mają – jako całość – doniosłe znaczenie dla społeczeństwa, motyw ten jest dotknięty bezprawnością, która może zostać stwierdzona przy zastosowaniu art. 241 WE.
- ¹¹⁸ Komisja przy wsparciu interwenientów kwestionuje zasadność tego zarzutu oraz podkreśla, że UEFA nie mogła skutecznie podnieść zarzutu z art. 241 WE w odniesieniu do dyrektywy 97/36. Ponadto Komisja potwierdza, że mistrzostwa Europy brane jako całość spełniają pierwsze oraz czwarte kryterium wzmiankowane w motywie 5 zaskarżonej decyzji, jak wynika zresztą z motywów 6 i 18 tego aktu prawnego.

— Ocena Sądu

- 119 Należy przypomnieć, przede wszystkim, że stanowiąc, iż zadaniem państw członkowskich jest określenie wydarzeń mających doniosłe znaczenie dla ich społeczeństwa w rozumieniu motywu 21 dyrektywy 97/36, art. 3a dyrektywy 89/552 przyznaje państwom członkowskim szeroki zakres uznania w tym względzie.
- 120 Następnie, chociaż art. 3a dyrektywy 89/552 nie dokonuje harmonizacji w zakresie poszczególnych wydarzeń, które państwo członkowskie może uznać za mające doniosłe znaczenie dla jego społeczeństwa (zob. pkt 51, 52 powyżej), odesłanie do mistrzostw Europy w motywie 18 dyrektywy 97/36 oznacza, że Komisja nie może uznać, by włączenie meczów mistrzostw Europy do wykazu wydarzeń stanowiło naruszenie prawa wspólnotowego na tej podstawie, że zainteresowane państwo członkowskie nie zawiadomiło Komisji o szczególnych powodach uzasadniających doniosłość tego wydarzenia dla społeczeństwa (zob. pkt 53 powyżej). Jednak ewentualne ustalenie przez Komisję, że włączenie całości omawianych mistrzostw do wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa danego państwa członkowskiego jest zgodne z prawem wspólnotowym na tej podstawie, iż mistrzostwa te są ze swej natury słusznie uznawane za pojedyncze wydarzenie, może zostać zakwestionowane na podstawie szczególnych czynników, pokazujących, że „niegalowe” mecze nie są tak istotne dla społeczeństwa tego państwa.
- 121 Jak zostało to stwierdzone w pkt 51 i 52 powyżej, ani motyw 18 dyrektywy 97/36, ani art. 3a dyrektywy 89/552 nie dotyczą kwestii, czy mistrzostwa Europy w całości mogą zostać zgodnie z prawem włączone do wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa, niezależnie od zainteresowania poszczególnymi meczami, a w szczególności meczami „niegalowymi” w danym państwie członkowskim.
- 122 W konsekwencji wszelka dyskusja nad zgodnością z prawem dyrektywy 97/36 w zakresie kategoryzacji mistrzostw Europy w całości jako wydarzenia o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa, raczej niż tylko „galowych” meczów tego turnieju oraz meczów z udziałem jednej z reprezentacji z tego państwa członkowskiego (zob. pkt 117 powyżej) jest bezprzedmiotowa, gdyż motyw 18 tej

dyrektywy nie odnosi się do tego zagadnienia. Zbędne jest więc orzekanie w przedmiocie tego, czy UEFA mogła zgodnie z prawem podnieść zarzut bezprawności na podstawie art. 241 WE w swej replice.

- 123 Ponadto, jak zostało to wyjaśnione w pkt 103 powyżej, mistrzostwa Europy mogą zostać rozsądnie uznane raczej za jedno wydarzenie niż za serię pojedynczych wydarzeń, podzielonych na mecze budzące różny stopień zainteresowania, wobec czego podejście przyjęte przez ministra nie jest arbitralne, lecz mieści się w granicach przysługującego mu uznania.
- 124 Znaczenie meczów „niegalowych” wynika także z prostego faktu, że są one częścią omawianego turnieju, tak jak i zainteresowanie innymi dyscyplinami sportu, które zazwyczaj wzbudzają niewielkie zainteresowanie, wzrasta, gdy mają one miejsce w ramach igrzysk olimpijskich.
- 125 Z powyższego wynika, że Komisja nie popełniła błędu poprzez niezakwestionowanie poglądu, iż nie jest właściwe rozróżnianie – z jednej strony – na mecze „galowe” oraz mecze z udziałem jednej z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa oraz – z drugiej strony – na mecze „niegalowe” dla potrzeb określania doniosłości mistrzostw Europy dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa oraz że mistrzostwa Europy należy traktować jako całość, a nie jako ciąg pojedynczych wydarzeń (motywy 6, 18 zaskarżonej decyzji – zob. pkt 17 powyżej).
- 126 Wreszcie wyniki badań zamówionych przez UEFA potwierdzają ten wniosek, a nie go podważają, wobec czego argumenty podniesione przez UEFA w ramach niniejszego zarzutu pozostają bez wpływu na oceny wyrażone w motywach 6 i 18 zaskarżonej decyzji.

- 127 Należy bowiem, po pierwsze, wskazać, że włączenie meczów „niegalowych” do krajowego wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa nie wymaga ani by przyciągały one taką samą liczbę widzów co mecze „galowe” oraz mecze z udziałem odpowiedniej reprezentacji, ani by wzbudzały one – wśród osób niezainteresowanych piłką nożną – zainteresowanie o takiej samej intensywności co mecze „galowe” lub mecze z udziałem odpowiedniej reprezentacji.
- 128 Po drugie, wbrew temu, co podnosi UEFA, okoliczność, że 21% mieszkańców Zjednoczonego Królestwa zazwyczaj niezainteresowanych piłką nożną twierdzi, iż interesuje się meczami mistrzostw Europy bez udziału reprezentacji Zjednoczonego Królestwa, podczas gdy 45% takich osób deklaruje zainteresowanie meczami z udziałem reprezentacji (zob. pkt 110 powyżej), dowodzi tego, że pierwsza kategoria meczów i tak budzi znacznie większe zainteresowanie wśród osób niezainteresowanych piłką nożną niż jakikolwiek mecz, który nie stanowi części znaczącego międzynarodowego turnieju piłkarskiego na poziomie reprezentacji i w którym nie bierze udziału żadna z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa. Podobnie 7% mieszkańców Zjednoczonego Królestwa całkowicie niezainteresowanych piłką nożną deklaruje, że mimo to interesują ich mecze mistrzostw Europy bez udziału żadnej z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa, zaś 17% osób z tej samej grupy interesuje się meczami z udziałem jednej z reprezentacji z tego państwa. Wbrew bowiem temu, co wydaje się dotyczyć meczów „niegalowych” mistrzostw Europy, osoby, które w świetle założeń omawianego badania są zazwyczaj lub wcale niezainteresowane piłką nożną, nie wykazują z definicji zainteresowania meczami, które nie stanowią części znaczącego międzynarodowego turnieju piłkarskiego na poziomie reprezentacji oraz w których, ponadto, nie bierze udziału żadna z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa.
- 129 Powyższe wnioski znajdują ponadto potwierdzenie w okoliczności, że w świetle tego samego badania 33% mieszkańców Zjednoczonego Królestwa okazjonalnie oglądających mecze piłkarskie w telewizji interesuje się meczami mistrzostw Europy bez udziału żadnej spośród reprezentacji z tego państwa członkowskiego, podczas gdy 56% spośród nich deklaruje zainteresowanie meczami z udziałem jednej z tych reprezentacji. Odsetki te wynoszą, odpowiednio 36% i 55% przy poszerzeniu próby o osoby, które nigdy nie oglądają piłki nożnej w telewizji i potwierdzają one, że wniosek

Komisji, iż ogół meczów mistrzostw Europy znajduje szczególny oddźwięk wśród szerokiej publiczności, nie jest dotknięty błędem.

- ¹³⁰ Jeśli chodzi o dane dotyczące oglądalności wskazane przez UEFA w odniesieniu do mistrzostw Europy z 2004 r., należy zauważyć, że mecze „niegalowe” przyciągnęły od 25,5% do 44,2% ogółu widzów, z maksimum w wysokości 8,8 mln widzów, podczas gdy odpowiednie odsetki dotyczące meczów z udziałem reprezentacji Anglii sytuują się pomiędzy 65,9% a 72,5%, z maksimum w wysokości 20,7 mln widzów.
- ¹³¹ Dane dotyczące mistrzostw Europy z 2000 r. dają podobny obraz: mecze „niegalowe” przyciągnęły od 25,7% do 49,6% ogółu widzów, z maksimum w wysokości 9,7 mln widzów, mecze rozgrywane przez reprezentację Anglii przyciągnęły od 58,5% do 74,9% widzów z maksimum w wysokości 16,9 mln widzów.
- ¹³² Dane dotyczące mistrzostw Europy z 1996 r., wyrażone w bezwzględnych liczbach widzów, ukazują, że mecze „niegalowe” przyciągnęły od 2,9 do 8,5 mln widzów, podczas gdy mecze z udziałem reprezentacji Anglii przyciągnęły od 8,7 do 23,8 mln widzów.
- ¹³³ Należy dodać, że według tego samego badania turniej finałowy Football Association Cup z 2007 r. (krajowy pucharowy turniej piłkarski) przyciągnął około 10,1 mln widzów.

- 134 Procenty i liczebność widowni meczów „niegalowych” – uwzględniane zarówno w charakterze liczb bezwzględnych, jak i w stosunku do odsetka i liczebności widowni meczów z udziałem reprezentacji Anglii, jak również w stosunku do liczebności widowni finałów Football Association Cup z roku 2007 – potwierdzają, że mecze te przyciągają w Zjednoczonym Królestwie niezwykle liczną widownię, czego nie sposób wyjaśnić w inny sposób niż przez ich włączenie do kalendarza mistrzostw Europy. Omawiane dane statystyczne potwierdzają więc ocenę dokonaną powyżej w pkt 103 i 124, jak również stanowisko zajęte w motywie 18 zaskarżonej decyzji, wedle której mecze mistrzostw Europy, włączając w to mecze „niegalowe”, tradycyjnie przyciągały licznych widzów. A zatem, zakładając – jak twierdzi UEFA – że Komisja nie wzięła pod uwagę danych pochodzących z okresu po roku 2000, okoliczność ta nie może podważyć wniosków, jakie Komisja przyjęła na podstawie danych z okresu wcześniejszego.
- 135 Analizy tej nie podważają dane dotyczące liczebności widowni, rzekomo bardzo małej, na jaką powołała się UEFA w odniesieniu do dwóch meczów mistrzostw Europy z 2004 r. i dwóch meczów mistrzostw Europy z 2008 r. (zob. pkt 112 powyżej). Jak bowiem zresztą podkreśla UEFA, trzy spośród omawianych meczów miały miejsce w tym samym czasie co pozostałe mecze, w których nie brała udziału żadna z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa, i przyciągnęły one od 4,6 do 8,8 mln widzów w stacjach telewizji bezpłatnej należących do pierwszej z kategorii ustanowionych w przepisach tego państwa członkowskiego. Z powyższego wynika, że argument ten nie dowodzi, jakoby mecze bez udziału żadnej z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa nie przyciągały, w ogólności, licznych widzów. Czwarty mecz z udziałem Francji i Szwajcarii miał miejsce w tym samym czasie, co mecz z udziałem reprezentacji Anglii, który przyciągnął przed ekrany 18,2 mln widzów, co w zupełności wyjaśnia, dlaczego ten pierwszy oglądało jedynie 4 tys. widzów, i to na kanale internetowym, takim jak BBCi.
- 136 Nie można zgodzić się z argumentem, wedle którego, jeżeli mecze „niegalowe” miałyby doniosłe znaczenie dla społeczeństwa, to nadawcy byłoby zobowiązani je transmitować na swoich kanałach głównych. W tym względzie należy, po pierwsze, przypomnieć, że włączenie owych meczów do wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa uzasadnione jest faktem, że mistrzostwa

Europy mogą być w sposób ważny uznawane w całości za jedno wydarzenie (zob. pkt 103 powyżej) oraz, po drugie, że włączenie meczów „niegalowych” do tego wykazu nie wymaga, by miały one takie samo znaczenie, co mecze „galowe” albo mecze z udziałem odpowiedniej reprezentacji (zob. pkt 127 poniżej). Ponadto wszystkie mecze „niegalowe” wcale nie muszą mieć doniosłego znaczenia dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa, aby można było ważne włączyć całe mistrzostwa Europy do wykazu wydarzeń tego państwa członkowskiego. Wręcz przeciwnie, wystarczy, by opisane w pkt 103 powyżej cechy wykazywały niektóre z meczów „niegalowych”, co do których nie da się ustalić w chwili układania wykazu oraz nabywania praw do transmisji ani liczby, ani też uczestników, aby uzasadnić brak rozróżnienia pomiędzy meczami mistrzostw Europy, gdy chodzi o ich doniosłość dla społeczeństwa. I tak, mając na względzie wyjątkowy i dający się wyjaśnić charakter liczebności widowni w odniesieniu do konkretnych meczów (zob. pkt 134 i 135 powyżej), fakt, iż BBC czy też ITV nie zdecydowały się na ich transmisję na żadnym z ich kanałów zasadniczych nie podważa wniosku ujętego w pkt 125 powyżej.

¹³⁷ Co więcej, ustalenia poczynione w pkt 134 powyżej nie stoją w sprzeczności z ustaleniami zawartymi w motywie 40 decyzji Komisji 2000/400/WE z dnia 10 maja 2000 r. dotyczącej postępowania wszczętego na podstawie art. 81 WE (sygn. akt IV/32.150 – Eurowizja, Dz.U. L 151, s. 18), na którą powołała się UEFA (zob. pkt 114 powyżej). Motyw ten stwierdza, że międzynarodowe wydarzenia zazwyczaj są bardziej atrakcyjne dla widowni w danym kraju niż wydarzenia krajowe, pod warunkiem, że bierze w nich udział reprezentacja lub krajowy mistrz, podczas gdy wydarzenia międzynarodowe, w których nie biorą udziału ani krajowy mistrz, ani reprezentacja, niejednokrotnie budzą znikome zainteresowanie. W mistrzostwach Europy zazwyczaj bierze udział jedna z reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa. Jeżeli zaś, wyjątkowo, żadna z nich nie bierze w tym turnieju udziału, ich nieobecność zostaje ustalona już po sporządzeniu wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa tego państwa, jak również po zbyciu praw do transmisji telewizyjnej na dany rok.

- 138 Okoliczność, że Zjednoczone Królestwo przyjęło podejście odmienne od tego, jakie przyjęły pozostałe państwa członkowskie, które włączyły do swych wykazów zasadniczo mecze „galowe” lub z udziałem odpowiedniej reprezentacji, nie wpływa na wcześniejsze oceny, które pozwoliły uznać w sposób ważny ten turniej w całości za jedno wydarzenie o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa. Ponieważ bowiem art. 3a dyrektywy 89/552 nie dokonał harmonizacji na poziomie poszczególnych wydarzeń, które mogą być uznane przez państwa członkowskie za wydarzenia mające doniosłe znaczenie dla społeczeństwa (zob. pkt 51, 52 powyżej), różne podejścia dotyczące włączania meczów mistrzostw Europy do wykazu krajowego mogą być w równym stopniu zgodne z tym przepisem.
- 139 Wynika stąd, że nie mogą zostać uwzględnione argumenty UEFA mające na celu wykazanie błędności ocen ujętych w motywach 6 oraz 18 zaskarżonej decyzji dotyczących szczególnego oddźwięku mistrzostw Europy jako całości w społeczeństwie Zjednoczonego Królestwa oraz liczby widzów oglądających wszystkie mecze tego turnieju.
- 140 To samo tyczy się argumentu opartego na tym, że przed pojawieniem się płatnej telewizji wszystkie wydarzenia były transmitowane w telewizji bezpłatnej, tak iż kryterium odnoszące się do tego jest nieistotne. W tym względzie należy podnieść, że nawet jeśli telewizja płatna pojawiła się po telewizji bezpłatnej, okoliczność, że dane wydarzenie było tradycyjnie transmitowane w telewizji bezpłatnej, pozostaje istotnym kryterium. Nawet przed pojawieniem się płatnej telewizji znaczna liczba wydarzeń nie była transmitowana w ówczesnie istniejących programach telewizji bezpłatnej, tak więc kryterium tego nie można obecnie uznać za automatycznie spełnione, gdy chodzi o tego rodzaju wydarzenie. Tymczasem z komunikatu Zjednoczonego Królestwa do Komisji z dnia 24 marca 1999 r., którego treść ujęto w dokumencie załączonym do odpowiedzi na pismo Komisji z dnia 23 grudnia 1998 r., załączonego do odpowiedzi na skargę, wynika, że mistrzostwa Europy były tradycyjnie transmitowane w Zjednoczonym Królestwie w telewizji bezpłatnej, oraz że po 1988 r. każdy z meczów był transmitowany na żywo. Ponieważ UEFA nie podważyła tych

danych, należy oddalić jej argument dotyczący tradycyjnej transmisji mistrzostw Europy w telewizji bezpłatnej.

- ¹⁴¹ Biorąc pod uwagę, że nie można zgodzić się z argumentacją UEFA, wedle której Komisja popełniła błąd, utrzymując w mocy ocenę ministra, iż mistrzostwa Europy w całości stanowią wydarzenie o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa, zarzut niniejszy należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu piątego, opartego na naruszeniu postanowień traktatu dotyczących swobody świadczenia usług

— Argumenty stron

- ¹⁴² UEFA twierdzi, że jak zostało to przyznane w motywie 19 zaskarżonej decyzji, decyzja ta odbiera nadawcom telewizyjnym z siedzibami w innych państwach członkowskich możliwość transmisji na żywo meczów mistrzostw Europy w Zjednoczonym Królestwie, tak iż ogranicza swobodę świadczenia usług. Tymczasem, jeśli prawdą jest, że ograniczenia tej swobody mogą być uzasadnione z uwagi na nadrzędne względy interesu ogólnego, ograniczenia te muszą być zgodne z celami traktatu, mieć zastosowanie bez dyskryminacji oraz być proporcjonalne. Ciężar dowodu w tym względzie spoczywa na tym, kto podnosi uzasadniony charakter spornego ograniczenia.
- ¹⁴³ W niniejszej sprawie wykaz sporządzony przez Zjednoczone Królestwo obejmuje wydarzenia takie jak mecze bez udziału żadnej z reprezentacji z tego państwa członkowskiego, które nie mogą być rozsądnie uznawane za mające doniosłe znaczenie

dla społeczeństwa. Ograniczenie swobody świadczenia usług wynikające z włączenia tych meczów do wykazu sporządzonego przez Zjednoczone Królestwo nie służy żadnemu interesowi ogólnemu ani nie jest zgodne z celami traktatu.

¹⁴⁴ Ponadto sporne ograniczenie prowadzi w rzeczywistości do dyskryminacji nadawców telewizyjnych z siedzibami w innych państwach członkowskich niż Zjednoczone Królestwo, z tego względu, że tylko trzech nadawców telewizyjnych z tego państwa członkowskiego – BBC, ITV oraz Channel 4 – może należeć do pierwszej kategorii. Wobec tego sporne przepisy chronią te trzy podmioty gospodarcze przed wszelką konkurencją ze strony nadawców telewizyjnych z siedzibami w innych państwach członkowskich. Tymczasem doświadczenie pokazuje, że tacy nadawcy telewizyjni mogą przenikać na rynek Zjednoczonego Królestwa poprzez nabywanie prawa do transmisji telewizyjnej meczów piłki nożnej niewłączonych do wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa tego państwa członkowskiego.

¹⁴⁵ UEFA kwestionuje także proporcjonalność przepisów wydanych przez Zjednoczone Królestwo ze względu na to, że wiele meczów mistrzostw Europy nie ma doniosłego znaczenia dla społeczeństwa tego państwa członkowskiego, tak iż zaskarżona decyzja narusza także tę zasadę. Nieproporcjonalny charakter przepisów wydanych przez Zjednoczone Królestwo zwiększają przesłanki zaliczenia nadawcy telewizyjnego do pierwszej kategorii nadawców.

¹⁴⁶ Komisja, przy wsparciu interwenientów, kwestionuje zasadność tego zarzutu.

— Ocena Sądu

- ¹⁴⁷ Jak zostało to uznane w motywie 19 zaskarżonej decyzji, mechanizm wzajemnego uznawania uruchomiony przez zaskarżoną decyzję na mocy art. 3a dyrektywy 89/552, ma skutek w postaci ograniczenia swobody świadczenia usług na wspólnym rynku ustanowionej w art. 49 WE.
- ¹⁴⁸ Jak bowiem podkreśla UEFA, niezależnie od tego, że przepisy opisane w pkt 9 i 10 powyżej stosują się bez różnicy do podmiotów należących do obu kategorii ustanowionych przez przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo, w rzeczywistości jest dużo mniej prawdopodobne, by jakikolwiek nadawca telewizyjny pierwszej kategorii, zapewne z siedzibą w tym państwie członkowskim, nie był zainteresowany transmitowaniem mistrzostw Europy, dając tym samym konkurentowi z siedzibą w innym państwie członkowskim możliwość uzyskania w Office of Communications zezwolenia na transmisję tego wydarzenia praktycznie na zasadzie wyłączności (zob. pkt 12 powyżej), niż by miała miejsce sytuacja odwrotna.
- ¹⁴⁹ Niemniej jednak omawiane ograniczenia swobody świadczenia usług mogą być uzasadnione, gdyż mają one na celu ochronę prawa do informacji oraz zapewnienie szerokiej publiczności dostępu do telewizyjnych transmisji wydarzeń, krajowych lub niekrajowych, mających doniosłe znaczenie dla społeczeństwa, z zastrzeżeniem dodatkowych wymogów, by były one odpowiednie do osiągnięcia zamierzonego celu oraz by nie wykraczały poza to, co niezbędne dla jego osiągnięcia (zob. pkt 44–50 powyżej).
- ¹⁵⁰ Należy w tej kwestii pamiętać, że UEFA kwestionuje legalność zaskarżonej decyzji w świetle postanowień traktatu dotyczących swobody świadczenia usług w zakresie, w jakim Komisja aprobuje włączenie meczów, w których nie bierze udziału żadna spośród reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa do wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa tego państwa członkowskiego. Zdaniem UEFA

mecze te nie mają takiego charakteru, wobec czego ograniczenie swobody świadczenia usług jest nieproporcjonalne.

¹⁵¹ Należy zauważyć, że argumentacja UEFA cechuje się pomieszaniem, po pierwsze, doniosłego znaczenia dla społeczeństwa, które stanowi pierwszą przesłankę, jaką dane wydarzenie musi spełniać i stanowi nadrzędny względ interesu ogólnego uzasadniający ograniczenie swobody podstawowej gwarantowanej przez traktat (zob. pkt 44–49 powyżej) oraz, po drugie, proporcjonalności omawianego ograniczenia, które stanowi drugą przesłankę, jaka musi być spełniona przez przepisy krajowe ograniczające taką swobodę, aby były one zgodne z prawem wspólnotowym (zob. pkt 50 powyżej).

¹⁵² W tym kontekście należy podkreślić, że jak wynika z pkt 123–141 powyżej, mistrzostwa Europy mogą być w sposób ważny uznawane za jedno wydarzenie, mające doniosłe znaczenie dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa, a dane dotyczące oglądalności dotyczące meczów bez udziału żadnej z reprezentacji z tego państwa członkowskiego potwierdzają, a nie podważają, oceny zawarte w motywach 6 i 18 zaskarżonej decyzji. Należy więc stwierdzić, że zarzut oparty na tym, iż sporne mecze nie mają doniosłego znaczenia dla społeczeństwa, wobec czego przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo mają charakter nieproporcjonalny, oparte są w każdym razie na błędnej przesłance. W konsekwencji zarzut ten nie podważa wniosku Komisji co do właściwego i proporcjonalnego charakteru włączenia ogółu meczów mistrzostw Europy do wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa, zważywszy na jednolity charakter tego turnieju.

¹⁵³ Wynika stąd, że zarzut piąty należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu czwartego, opartego na naruszeniu postanowień traktatu o ochronie konkurencji

— Argumenty stron

- ¹⁵⁴ UEFA twierdzi, że lekceważąc wnioski płynące z ww. w pkt 14 wyroku w sprawie Infront WM przeciwko Komisji, Komisja nie zbadała wpływu wydanych przez Zjednoczone Królestwo przepisów na konkurencję. Jak wynika bowiem z brzmienia motywu 20 zaskarżonej decyzji (zob. pkt 17 powyżej), Komisja nie zdefiniowała właściwego rynku lub rynków. W tym względzie UEFA zauważa, że jak wynika z decyzji 2000/400, nabywanie praw do transmisji niektórych istotnych wydarzeń sportowych, takich jak mistrzostwa Europy, stanowi oddzielny rynek. Tymczasem Komisja nie podjęła próby ustalenia, czy nabywanie praw do transmisji na żywo stanowi, jako takie, rynek znajdujący się wyżej w łańcuchu gospodarczym w stosunku do rynku telewizyjnego, na którym konkurują ze sobą liczni nadawcy telewizyjni.
- ¹⁵⁵ Jeśli należałoby uznać, że rynek taki istnieje, zaskarżona decyzja, a nie dyrektywa 89/552, prowadziłyby do znacznego ograniczenia oraz zakłócenia konkurencji w ramach tego rynku. W tym względzie UEFA podkreśla, że definicja nadawców telewizyjnych należących do pierwszej kategorii stworzona przez przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo (zob. pkt 9 powyżej) ma praktyczny skutek tego rodzaju, że jedynie stacje telewizyjne BBC, ITV oraz Channel 4 mogą nabywać prawa do transmisji na żywo meczów mistrzostw Europy, wobec czego ich konkurenci, prowadzący stacje telewizji płatnej, zostają na wstępie usunięci z tego rynku.
- ¹⁵⁶ Przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo mają więc skutek w postaci umieszczenia w pozycji uprzywilejowanej tych trzech nadawców telewizyjnych, a dwaj spośród nich korzystają z tego przywileju na szkodę UEFA. Praktyczny skutek tej sytuacji

jest podobny do nadania praw specjalnych lub wyłącznych w rozumieniu art. 86 ust. 1 WE. Przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo nadają bowiem ograniczonej liczbie nadawców telewizyjnych, w niniejszej sprawie tych, którzy należą do pierwszej z kategorii ustanowionych przez te przepisy, możliwość nabywania praw do transmisji na żywo mistrzostw Europy w Zjednoczonym Królestwie oraz wykluczając w rzeczywistości nadawców telewizji płatnej z tej procedury. W tym kontekście jest tylko jeden potencjalny nabywca praw do transmisji meczów mistrzostw Europy na terytorium Zjednoczonego Królestwa, albowiem BBC i ITV, którzy są jedynymi nadawcami, którzy wyrazili takie zainteresowanie, tradycyjnie złożyli ofertę wspólną. Wobec tego restrykcyjna definicja nadawcy telewizyjnego należącego do pierwszej kategorii ustanowionej przez przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo ma skutek w postaci wzmocnienia oraz zachęcenia, na szkodę UEFA oraz konsumentów z tego państwa członkowskiego, do antykonkurencyjnego zachowania nadawców telewizyjnych chronionych przed wszelką konkurencją ze strony podmiotów gospodarczych z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie lub w innych państwach członkowskich. W każdym razie nadawcy telewizyjni należący do pierwszej kategorii ustanowionej przez przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo zajmują zbiorową pozycję dominującą na rynku nabywania praw do transmisji mistrzostw Europy w tym państwie członkowskim.

¹⁵⁷ Tymczasem z motywu 20 zaskarżonej decyzji wynika, że Komisja nie wzięła pod uwagę wpływu na konkurencję przed dojściem do wniosku, że przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo są zgodne z postanowieniami traktatu dotyczącymi ochrony konkurencji. Komisja zignorowała ponadto stanowisko dyrektora generalnego Office of Fair Trading, według którego włączenie wydarzenia do wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa powinno być działaniem o charakterze wyjątkowym, podejmowanym jedynie w sytuacjach, które mają charakter oczywisty, właśnie ze względu na szkodliwe dla konkurencji skutki, jakie niesie to ze sobą.

¹⁵⁸ Komisja popełniła także błąd, odróżniając w motywie 20 zaskarżonej decyzji rynek telewizji bezpłatnej od rynku telewizji płatnej, podczas gdy podmioty gospodarcze stosujące te dwa modele prowadzenia działalności gospodarczej konkurują ze sobą przy nabywaniu praw do transmisji, przy zdobywaniu publiczności oraz przy pozyskiwaniu reklam. Tę okoliczność uznała Competition Commission (komisja ds. konkurencji Zjednoczonego Królestwa).

- 159 Te pominięcia stają się jeszcze bardziej oczywiste w niniejszej sprawie, gdzie Komisja nie wzięła pod uwagę informacji dotyczących ewolucji rynku audiowizualnego po 2000 r. Tymczasem wszelkie analizy w dziedzinie konkurencji powinny uwzględniać sytuację w chwili wydawania decyzji Komisji.
- 160 Komisja popełniła w konsekwencji błąd, uznając, że przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo nie skutkują znaczącym i nieproporcjonalnym zakłóceniem konkurencji.
- 161 Komisja, wspierana przez interwenientów, kwestionuje zasadność tego zarzutu.

— Ocena Sądu

- 162 Należy podnieść, że argumentacja UEFA w ramach niniejszego zarzutu obejmuje w istocie dwa odrębne zarzuty.
- 163 Pierwszy zarzut dotyczy skutków okoliczności, że mając wzgląd na doniosłość wyłącznego charakteru transmisji telewizyjnej meczów mistrzostw Europy dla nadawców telewizyjnych należących do drugiej kategorii ustanowionej przez przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo, ci ostatni tracą zainteresowanie nabyciem prawa do transmisji niewyłącznych. Ta okoliczność pociąga za sobą, według UEFA, ograniczenia konkurencji na wielu rynkach, takich jak rynek nabywania tych praw, rynek reklamy oraz rynek transmisji wydarzeń sportowych przez kanały telewizji płatnej, z powodu spadku ilości nadawców telewizyjnych czynnych na tych rynkach. W tym

samym kontekście UEFA czyni jednocześnie zarzut Komisji, że ta nie zdefiniowała rynków oraz nie wyraziła swej oceny co do tych ograniczeń.

- 164 W tym względzie należy zauważyć, że omawiane konsekwencje wynikają pośrednio z ograniczeń swobody świadczenia usług, jakie są skutkiem przepisów wydanych przez Zjednoczone Królestwo. Tymczasem, jak zostało to stwierdzone w ramach piątego zarzutu, ograniczenia swobody świadczenia usług związane z włączeniem ogółu meczów mistrzostw Europy do wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa są uzasadnione z uwagi na nadrzędne względy interesu ogólnego oraz nie są ani niewłaściwe, ani nieproporcjonalne. Skutki w zakresie ilości potencjalnych konkurentów, które są nieodłączną konsekwencją tych przeszkód dla swobody świadczenia usług, nie mogą zatem być traktowane jako niezgodne z postanowieniami traktatu o ochronie konkurencji. W tych okolicznościach Komisja nie była zobowiązana do przeprowadzenia głębszej analizy niż ta, którą przeprowadziła w odniesieniu do tych konsekwencji.
- 165 Drugi zarzut dotyczy praw specjalnych, rzekomo nadanych stacjom BBC oraz ITV, co ma dopuścić lub umożliwić nadużywanie pozycji dominującej tych nadawców telewizyjnych na rynku właściwym, to jest, według UEFA, na rynku prawa do transmisji meczów mistrzostw Europy.
- 166 W świetle bowiem art. 86 ust. 1 WE – postanowienia o konkurencji mającego zastosowanie do środków państwowych (wyrok Trybunału z dnia 16 września 1999 r. w sprawie C-22/98 Becu i in., Rec. s. I-5665, pkt 31) – pod rygorem naruszenia art. 12 WE oraz art. 81–89 WE państwom członkowskim nie wolno, za pomocą przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych, stawiać przedsiębiorstw publicznym oraz przedsiębiorstw, którym udzielono praw specjalnych lub wyłącznych, w pozycji, w której przedsiębiorstwa te nie znalazłyby się same (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 13 grudnia 1991 r. w sprawie C-18/88 GB-Inno-BM, Rec. s. I-5941, pkt 20).

- 167 W tym względzie wprowadzie prawa specjalne lub wyłączne w rozumieniu tego przepisu są nadawane w sytuacji, gdy państwo udziela ochrony ograniczonej liczbie przedsiębiorstw, wpływając na zdolność innych przedsiębiorstw do prowadzenia danej działalności gospodarczej na tym samym obszarze na zasadniczo równorzędnych warunkach (wyrok Trybunału z dnia 25 października 2001 r. w sprawie C-475/99 *Ambulanz Glöckner*, Rec. s. I-8089, pkt 24), nie jest jednak prawdą, by przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo nie udzielały takiej ochrony zainteresowanym nadawcom telewizyjnym.
- 168 I tak, z prawami tego rodzaju mamy do czynienia, w sytuacji gdy władze publiczne ustanawiają monopol (wyrok Trybunału z dnia 12 lutego 1998 r. w sprawie C-163/96 *Raso i in.*, Rec. s. I-533, pkt 23), gdy mogą blokować wejście konkurenta na rynek działalności prowadzonej przez posiadacza praw lub na rynek sąsiedni ze względów związanych z ujemnymi skutkami, jakie takie wejście miałoby dla funkcjonowania i rentowności aktywności wskazanego posiadacza praw (ww. w pkt 167 wyrok w sprawie *Ambulanz Glöckner*, pkt 7, 23, 25) lub dla potrzeb siły roboczej (ww. w pkt 166 wyrok w sprawie *Becu i in.*, pkt 23), lub w sytuacji gdy posiadacz praw jest uprawniony, na mocy stosownych przepisów, do wpływania na wymogi wykonywania danej działalności przez jego konkurentów w zależności od swoich interesów oraz konsekwencji ich aktywności na tym rynku lub rynku sąsiednim (zob. podobnie wyroki Trybunału: z dnia 19 marca 1991 r. w sprawie C-202/88 *Francja przeciwko Komisji*, Rec. s. I-1223, pkt 51; z dnia 18 czerwca 1991 r. w sprawie C-260/89 *ERT*, Rec. s. I-2925, pkt 37; ww. w pkt 166 wyrok w sprawie *GB-Inno-BM*, pkt 25; wyrok z dnia 1 lipca 2008 r. w sprawie C-49/07 *MOTOE*, Zb.Orz. s. I-4863, pkt 43).
- 169 Niemniej jednak – będąc daleko od zezwalania BBC, ITV lub Channel 4 na zakazywanie jakiegokolwiek nadawcy telewizyjnemu nabywania prawa do transmisji meczów mistrzostw Europy lub wpływania na zasady ich transmisji – przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo ograniczają się do wykluczenia możliwości, by ich transmisja odbywała się na zasadzie wyłączności na obszarze tego państwa członkowskiego, nie czyniąc rozróżnienia na te dwie kategorie nadawców telewizyjnych w tym względzie (zob. pkt 9, 10 powyżej). Należy dodać w tym względzie, że UEFA błędnie twierdzi, jakoby BBC oraz ITV były jedynymi nadawcami telewizyjnymi, którym wolno jest nabywać prawa do transmisji mistrzostw Europy na obszarze Zjednoczonego Królestwa. Wręcz przeciwnie, przede wszystkim § 101 *Broadcasting Act 1996* ustanawia w istocie zakaz transmisji wyłącznej. Następnie, jak właśnie zostało to pokazane, zakaz ten dotyczy na tej samej zasadzie nadawców telewizyjnych obu kategorii ustanowionych przez przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo. Wreszcie sporny zakaz

występuje łącznie z § 99 Broadcasting Act 1996, który stwierdza nieważność wszelkiej umowy o transmisję wydarzenia wpisanego do wykazu, która ma na celu nadanie prawa wyłącznego, bez rozróżnienia ze względu na tożsamość nadawcy telewizyjnego.

170 Wynika stąd, że przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo zakazują wyłączności wszystkim nadawcom telewizyjnym, nie tylko na etapie transmisji, ale także na etapie zawierania umów o nadawanie telewizyjne, tak że żaden nadawca telewizyjny należący do właściwości tego państwa członkowskiego nie może w sposób ważny zawrzeć umowy o transmisję wyłączną wydarzenia włączonego do wykazu. Z drugiej strony przepisy te pozwalają na tej samej zasadzie nadawcom telewizyjnym obu kategorii ustanowionych w tych przepisach na składanie ofert w celu nabycia praw do niewyłącznej transmisji telewizyjnej meczów mistrzostw Europy.

171 W tych okolicznościach fakt, że tylko niektórzy nadawcy telewizyjni należący do pierwszej kategorii, tacy jak BBC oraz ITV, będą ostatecznie dokonywać transmisji mistrzostw Europy w Zjednoczonym Królestwie, po uzyskaniu zezwolenia Office of Communications, albowiem ich konkurenci wyrazili zainteresowanie jedynie transmisją wyłączną oraz, z tego względu, nie złożyli ofert nabycia odnośnych praw (zob. pkt 12 powyżej), nie jest równoznaczny z udzielaniem praw specjalnych lub wyłącznych na rzecz tych podmiotów w rozumieniu art. 86 ust. 1 WE. Ta okoliczność bowiem, zakładając, że zostałaby dowiedziona, stanowi rezultat znaczenia, jakie w ramach modelu wykonywania działalności gospodarczej prowadzonej przez nadawców płatnej telewizji odgrywa wyłączność, a nie jakiegokolwiek zakazu wynikającego z przepisów wydanych przez Zjednoczone Królestwo, albowiem wymogi określone w tych przepisach mają zastosowanie bez różnicy do nadawców telewizyjnych obu kategorii. Wynika stąd, że przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo nie wpływają jako takie na zdolność nadawców telewizji płatnej do wykonywania swojej działalności w warunkach zasadniczo równorzędnych jak warunki, w których wykonuje swoją działalność BBC czy ITV, gdy chodzi o nabywanie praw do transmisji telewizyjnej mistrzostw Europy.

172 Wynika stąd, że zarzut czwarty należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu szóstego, opartego na naruszeniu prawa własności UEFA

— Argumenty stron

173 UEFA podnosi, że prawo własności jest chronione na mocy wspólnotowego porządku prawnego jako jego zasada ogólna oraz na mocy art. 17 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, ogłoszonej w Nicei w dniu 7 grudnia 2000 r. (Dz.U. C 364, s. 1). UEFA zauważa, że państwa członkowskie są zobowiązane do poszanowania praw podstawowych w sytuacji, gdy wdrażają taki przepis jak art. 3a dyrektywy 89/552.

174 W niniejszej sprawie, jak zresztą Komisja i Sąd uznały w ww. w pkt 14 sprawie Infront WM przeciwko Komisji, wykaz zaaprobowany przez Komisję wpływa na prawo własności UEFA, albowiem wyłącza możliwość zbywania praw do transmisji mistrzostw Europy na zasadzie wyłączności, co w sposób istotny ogranicza krąg osób zainteresowanych zawarciem takiej transakcji. Tymczasem to ograniczenie prawa własności UEFA, uznane zresztą przez Komisję w niniejszej sprawie, nie zostało uzasadnione, a zaskarżona decyzja nie zawiera analizy przepisów wydanych przez Zjednoczone Królestwo z tego punktu widzenia.

175 Ponadto Komisja nie udzieliła w niniejszej sprawie zgody na włączenie jedynie meczów o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa, ale na włączenie ogółu meczów mistrzostw Europy, wobec czego sporne przepisy nie są tak mało restrykcyjne jak to możliwe, biorąc pod uwagę realizowany przez nie cel.

176 Komisja przy wsparciu interwenientów kwestionuje zasadność tego zarzutu.

— Ocena Sądu

177 Należy przypomnieć, co jest poza sporem pomiędzy stronami, że UEFA jest organizatorem mistrzostw Europy w rozumieniu motywu 21 dyrektywy 97/36, wobec czego każdy, kto zamierza eksploatować prawa transmisyjne do tego wydarzenia, musi je uzyskać od UEFA albo od podmiotu, który je od niej uzyskał.

178 Wobec tego, ponieważ wartość tych praw może zależeć od skutków prawnych zaskarżonej decyzji (zob. pkt 30–34 powyżej), będą one miały także wpływ na prawo własności UEFA.

179 Z orzecznictwa wynika ponadto, że w wypadku gdy państwo członkowskie powołuje się na takie postanowienia jak art. 46 WE i 55 WE w celu uzasadnienia przepisów, które mogą ograniczać korzystanie ze swobody świadczenia usług lub swobody przedsiębiorczości, takie uzasadnienie, wynikające z prawa wspólnotowego, należy interpretować w świetle ogólnych zasad prawa, a w szczególności w świetle praw podstawowych. Wobec powyższego sporne przepisy krajowe mogą być objęte tymi wyjątkami jedynie wówczas, gdy są zgodne z prawami podstawowymi, których przestrzeganie zapewniają sądy wspólnotowe (zob. podobnie ww. w pkt 168 wyrok w sprawie ERT, pkt 43). Podobnie nie można przyjąć, by przepis krajowy, który jest nie do pogodzenia z prawami podstawowymi, na przykład z prawem własności (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 10 lipca 2003 r. w sprawach połączonych C-20/00 i C-64/00 Booker Aquaculture i Hydro Seafood, Rec. s. I-7411, pkt 67) mógł być objęty

uznanymi wyjątkami na tej podstawie, że stanowi on odzwierciedlenie nadrzędnego względu interesu ogólnego, na przykład udostępnienia szerokiej publiczności wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa za pośrednictwem telewizji.

- 180 Niemniej jednak zasada ochrony podstawowego prawa własności nie jest, w świetle prawa wspólnotowego, absolutna, lecz powinna być widziana w perspektywie jej funkcji społecznej. Wobec tego wykonywanie prawa własności może zostać poddane ograniczeniom, pod warunkiem że ograniczenia te rzeczywiście odpowiadają celom interesu ogólnego i nie stanowią, w stosunku do swego celu, ingerencji nieproporcjonalnej i niemożliwej do przyjęcia, która naruszałaby istotę gwarantowanego w ten sposób prawa (zob. podobnie wyroki Trybunału: z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie C-347/03 Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia i ERSA, Zb.Orz. s. I-3785, pkt 119; z dnia 12 lipca 2005 r. w sprawach połączonych C-154/04 i C-155/04 Alliance for Natural Health i in., Zb.Orz. s. I-6451, pkt 126).
- 181 W tym względzie należy przypomnieć, że z przyczyn wskazanych w pkt 123–141 powyżej i wbrew twierdzeniu UEFA mistrzostwa Europy można, zgodnie z prawem, uznawać za pojedyncze wydarzenie o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa, zaś liczebność widowni meczów „niegalowych” potwierdza, a nie podważa ustalenia dokonane w motywach 6 i 18 zaskarżonej decyzji. W tych okolicznościach, jak zostało to przyjęte w pkt 152 powyżej, fakt, że mistrzostwa Europy z natury stanowią jednolite wydarzenie, powoduje, iż Komisja nie popełniła błędu, ustalając, że włączenie wszystkich meczów tego turnieju do wykazu sporządzonego przez Zjednoczone Królestwo stanowiło działanie proporcjonalne.
- 182 Należy więc stwierdzić, że zarzut, wedle którego włączenie meczów „niegalowych” do wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa stanowi nadmierną i nieakceptowalną ingerencję w prawo własności UEFA z tego względu, że mecze te nie są tego rodzaju wydarzeniami, oparty jest na błędnej przesłance.

- 183 Ponadto, jeżeli sporne przepisy mogą wpłynąć na cenę, jaką UEFA uzyska w zamian za zbycie praw do transmisji mistrzostw Europy w Zjednoczonym Królestwie, nie zniweczą jednak ich wartości handlowej, gdyż, po pierwsze, przepisy te nie zobowiązują UEFA do zbycia tych praw na jakichkolwiek warunkach oraz, po drugie, UEFA jest chroniona przed ewentualnymi praktykami potencjalnych nabywców tych praw, wynikającymi ze zmywy lub stanowiącymi nadużycie, na mocy wspólnotowego i krajowego prawa ochrony konkurencji. W związku z tym Komisja nie popełniła błędu, uznając, że przepisy wydane przez Zjednoczone Królestwo miały charakter proporcjonalny.
- 184 Wynika stąd, że zarzut szósty należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu siódmego, opartego na naruszeniu zasady proporcjonalności

— Argumenty stron

- 185 Według UEFA Komisja naruszyła zasadę proporcjonalności, ujętą w art. 5 WE w ten sposób, że zaaprobowwała włączenie ogółu meczów mistrzostw Europy do wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa, podczas gdy mecze bez udziału żadnej spośród reprezentacji z tego państwa członkowskiego nie odpowiadają takiej klasyfikacji.
- 186 Komisja, wspierana przez interwenientów, kwestionuje zasadność twierdzeń podniesionych przez UEFA w tej materii.

— Ocena Sądu

¹⁸⁷ Należy przypomnieć, że wszelkie środki przedsiębrane z uwagi na nadrzędne względy interesu ogólnego oraz ograniczające swobody podstawowe ustanowione przez traktat muszą być proporcjonalne w stosunku do realizowanego celu (zob. pkt 46 powyżej). Ponadto zarzut ten dotknięty jest pomieszaniem, o którym była mowa przy okazji piątego zarzutu (zob. pkt 151 powyżej).

¹⁸⁸ W tym względzie wystarczy stwierdzić, że ze względów, o których była mowa w pkt 123–141 powyżej, oraz wbrew twierdzeniom UEFA, mistrzostwa Europy mogą być w sposób ważny uznawane za jednolite wydarzenie mające doniosłe znaczenie dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa, zaś dane statystyczne odnoszące się do meczów „niegalowych” tego turnieju, a także meczów bez udziału żadnej spośród reprezentacji z tego państwa członkowskiego potwierdzają, a nie podważają ocenę wyrażoną w motywach 6 i 18 zaskarżonej decyzji.

¹⁸⁹ A zatem zarzut, wedle którego włączenie meczów „niegalowych” oraz meczów odbywających się bez udziału żadnej spośród reprezentacji ze Zjednoczonego Królestwa do wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa tego państwa członkowskiego stanowi działanie nieproporcjonalne, gdyż mecze te nie spełniają przesłanek tej klasyfikacji, w każdym razie oparty jest na błędnej przesłance.

¹⁹⁰ Wynika stąd, że zarzut siódmy należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu ósmego, opartego na naruszeniu zasady równego traktowania

— Argumenty stron

- ¹⁹¹ UEFA twierdzi w ramach niniejszego zarzutu, że zaskarżona decyzja leży u źródeł nierównego lub dyskryminującego traktowania tego związku pod względem wprowadzania do obrotu praw do transmisji telewizyjnej mistrzostw Europy. Zaskarżona decyzja nie odwołuje się bowiem do obiektywnych przesłanek uzasadniających włączenie ogółu meczów mistrzostw Europy do wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa, podczas gdy inne wydarzenia znajdują oddźwięk oczywiście większy w tym państwie członkowskim, a przy tym nie zostały one włączone do spornego wykazu. Wobec tego Komisja nie działała w sposób spójny ani racjonalny, tak iż popełnione przez nią naruszenie zasady równego traktowania doprowadziło do zakłóceń konkurencji oraz zaszkodziło działaniu wspólnego rynku.
- ¹⁹² Komisja, przy wsparciu interwenientów, kwestionuje zasadność tego zarzutu.

— Ocena Sądu

- ¹⁹³ Należy przede wszystkim podnieść, że zasada równego traktowania zakazuje, po pierwsze, odmiennego traktowania podobnych sytuacji, a po drugie, jednakowego traktowania różnych sytuacji, chyba że obiektywne względy uzasadniają takie traktowanie [wyrok Trybunału z dnia 27 stycznia 2005 r. w sprawie C-422/02 P Europe Chemi-Con (Deutschland) przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. I-791, pkt 33].

194 Następnie należy wskazać, że art. 3a ust. 1 dyrektywy 89/552 nie zobowiązuje państw członkowskich do sporządzenia wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa ani też nie wymaga – w razie sporządzenia takiego wykazu – by włączać do niego wydarzenie, jeżeli tylko jest to zgodnie z prawem dopuszczalne. Oprócz stwierdzenia, że każde z państw członkowskich „może” przyjąć środki służące realizacji celów, o których mowa w tym przepisie, ustanawia konkretne możliwości odstąpienia przez państwa członkowskie od niektórych postanowień traktatu, takich jak dotyczące swobody świadczenia usług. Gdy dokonuje się wyboru spośród pewnej liczby określonych wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa w rozumieniu dyrektywy 97/36, nie można wymagać od państw członkowskich, ani bezpośrednio, ani też pośrednio, by włączały do wykazów inne wydarzenia niż te, które postanowią włączyć, albo by dokonywały one większych odstępstw od postanowień traktatu, niż sobie tego życzą. Co więcej, ocena Komisji dokonana na podstawie art. 3a ust. 2 dyrektywy 89/552 w zakresie właściwości wydarzeń włączonych do wykazu wydarzeń o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa dokonywana jest w odniesieniu do ich własnych cech, a nie w odniesieniu do cech innych wydarzeń, które nie są włączone do wykazu.

195 A zatem, w sytuacji gdy wydarzenie ma doniosłe znaczenie dla społeczeństwa danego państwa członkowskiego, Komisja nie narusza zasady równego traktowania, nie sprzeciwiając się, w ramach kontroli sprawowanej na mocy art. 3a ust. 2 dyrektywy 89/552, włączeniu go do wykazu ustanowionego przez zainteresowane państwo członkowskie z tego względu, że inne wydarzenie, być może donioślejsze dla tego społeczeństwa, w tym wykazie się nie znalazło.

196 Zakładając więc, że istnieją inne wydarzenia w rozumieniu motywu 21 dyrektywy 97/36, których doniosłość dla społeczeństwa Zjednoczonego Królestwa jest jeszcze większa niż doniosłość mistrzostw Europy, ale których nie włączono do wykazu ustanowionego przez ministra, Komisja – autor aktu będącego przedmiotem analizy przez Sąd pod kątem zgodności z prawem – nie naruszyła zasady równego traktowania, aprobując włączenie mistrzostw Europy do tego wykazu.

197 Tymczasem zostało już stwierdzone, że mistrzostwa Europy mogą być w sposób ważny uznawane za jednolite wydarzenie o doniosłym znaczeniu dla społeczeństwa

Zjednoczonego Królestwa, zaś dane statystyczne dotyczące meczów „niegallowych” odbywających się w ramach tego turnieju, a także meczów odbywających się bez udziału żadnej spośród reprezentacji z tego państwa członkowskiego, potwierdzają, a nie podważają, ocenę zawartą w motywach 6 i 18 zaskarżonej decyzji (zob. pkt 123–141 powyżej).

¹⁹⁸ Wbrew więc twierdzeniom UEFA Komisja nie działała w sposób niespójny lub nieracjonalny w niniejszej sprawie oraz nie naruszyła zasady równości traktowania.

¹⁹⁹ Wynika stąd, że zarzut ósmy należy oddalić.

W przedmiocie wniosku UEFA o zastosowanie środków organizacji postępowania

²⁰⁰ Ocena zarzutów podniesionych przez UEFA oznacza, że nie jest niezbędne stosowanie środków organizacji postępowania, które były przedmiotem jego wniosku (zob. pkt 19 powyżej).

²⁰¹ W tym względzie należy zauważyć, że jak zostało wskazane w ramach oceny zarzutów podniesionych przez UEFA, ogół argumentów, na poparcie których związek ten pragnie podnieść materiał dowodowy potencjalnie zawarty w dokumentach, których okazania się domaga, nie może wpłynąć na zgodność z prawem zaskarżonej decyzji.

202 W tych okolicznościach wniosek o zastosowanie środków organizacji postępowania należy oddalić, podobnie jak całość skargi.

W przedmiocie kosztów

203 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ UEFA przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami zgodnie z żądaniem Komisji.

204 Królestwo Belgii oraz Zjednoczone Królestwo pokrywają własne koszty zgodnie z art. 87 § 4 regulaminu postępowania.

Z powyższych względów

SĄD (siódma izba)

orzeka, co następuje:

1) Skarga zostaje oddalona.

- 2) **Union of European Football Associations (UEFA) zostaje obciążona własnymi kosztami oraz kosztami poniesionymi przez Komisję Europejską.**

- 3) **Królestwo Belgii oraz Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej pokrywają własne koszty.**

Forwood

Truchot

Szwarcz

Ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 17 lutego 2011 r.

Podpisy

Spis treści

Ramy prawne.....	II - 281
Okoliczności powstania sporu i zaskarżona decyzja	II - 284
Przebieg postępowania i żądania stron.....	II - 290
Co do prawa.....	II - 292
W przedmiocie dopuszczalności.....	II - 292
Argumenty stron.....	II - 292
Ocena Sądu.....	II - 293
Co do istoty.....	II - 296
W przedmiocie zarzutu drugiego opartego na braku uzasadnienia	II - 300
— Argumenty stron	II - 300
— Ocena Sądu.....	II - 302
W przedmiocie zarzutu pierwszego, opartego na naruszeniu art. 3a ust. 1 dyrektywy 89/552	II - 306
— Argumenty stron	II - 306
— Ocena Sądu.....	II - 309
W przedmiocie zarzutu trzeciego, opartego na naruszeniu art. 3a ust. 2 dyrektywy 89/552	II - 315
— Argumenty stron	II - 315
— Ocena Sądu.....	II - 319

W przedmiocie zarzutu piątego, opartego na naruszeniu postanowień traktatu dotyczących swobody świadczenia usług	II - 326
— Argumenty stron	II - 326
— Ocena Sądu	II - 328
W przedmiocie zarzutu czwartego, opartego na naruszeniu postanowień traktatu o ochronie konkurencji	II - 330
— Argumenty stron	II - 330
— Ocena Sądu	II - 332
W przedmiocie zarzutu szóstego, opartego na naruszeniu prawa własności UEFA..	II - 336
— Argumenty stron	II - 336
— Ocena Sądu	II - 337
W przedmiocie zarzutu siódmego, opartego na naruszeniu zasady proporcjonalności	II - 339
— Argumenty stron	II - 339
— Ocena Sądu	II - 340
W przedmiocie zarzutu ósmego, opartego na naruszeniu zasady równego traktowania	II - 341
— Argumenty stron	II - 341
— Ocena Sądu	II - 341
W przedmiocie wniosku UEFA o zastosowanie środków organizacji postępowania	II - 343
W przedmiocie kosztów	II - 344